

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 18, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LIEPA - JULY 18, 1996

Nr. 139

Bažnyčia remia mirties bausmės vykdymo sustabdymą

Vilnius, liepos 16 d. (AGEP) — Bažnyčia remia Lietuvos prezidento iniciatyvą sustabdyti mirties bausmės vykdymą, nes „tai atitinka ne tik kultūringos Europos dėsnius, bet ir Bažnyčios mokslą“, pareiškė Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininkas Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis.

Antradienį atvykęs pas prezidentą Algirdą Brazauską, arkivyskupas, baigęs susitikimą žurnalistams pasakė: „Labai džiaugiuosi prezidento sumanymu stabdyti mirties bausmės taikymą, ne tik dėl noro prisitaikyti prie Europos kraštų, bet ir iš etinių bei moralinių paskatų“.

Arkivyskupas paaiškino: „Bažnyčia įsitikinusi, kad valstybė turi užtikrinti kiekvieno žmogaus saugumą ir viešąją tvarką, tačiau mano, kad dabartiniame pasaulyje pakanka įstatymų, kuriais galima apsaugoti visuomenę, nesimant kraštutinių priemonių“.

Jis sakė, kad kitas Bažnyčia dabar jaudinantis klausimas — naujas Visuomenės informavimo įstatymas, kuris neužtikrina „turinio kontrolės dorovinių po-

žiūrių“. Anot jo, „Nėra numatyta, kuri institucija turėtų reaguoti, pavyzdžiui, į tėvų nerimą dėl pornografijos televizijoje“.

Jo nuomone, reikalinga visuomeninė taryba, kurią sudarytų įvairių visuomenės sluoksnių atstovai — pedagogai, tėvai, kultūros žmonės ir dvasininkai. „Jie kontroliuotų visuomenės informavimo priemonių turinį, o dabar viskas palikta pačių žurnalistų nuožiūrai“, pastebėjo arkivyskupas. Jis pažymėjo, kad „kokiu nors būdu bažnyčia pagaiduotų pasakyti savo žodį, o priimtame įstatyme kol kas tokios galimybės nėra“.

Praėjusią savaitę Seimas baigė priimti Visuomenės informavimo įstatymą, jo įgyvendinimo įstatymą, tačiau prezidentas jį dar nepasirašė. Pasak A. J. Bačio A. Brazauskas neatmetė galimybes dar kartą jį peržiūrėti ir pagalvoti apie Bažnyčios iškeltas problemas.

Ark. Bačkis sakė, kad šį kartą prezidentūroje nebuvo svarstytos bažnyčios, kaip ūkinio subjekto, problemos, nes „tokių šiuo metu nėra“.

Rinkimai paveiks partijų nuomones dėl mirties bausmės panaikinimo

Vilnius, liepos 15 d. (AGEP) — Dekretą dėl mirties bausmės panaikinimo prezidentas Algirdas Brazauskas tikisi teikti Seimui svarstyti ne anksčiau, kaip rugsėjo mėnesį, Seimui susirinkus į eilinę rudens sesiją. Tačiau iki to laiko prezidentas dar nori sužinoti politinių partijų, o galbūt ir visuomenės nuomonę.

„Manau, kad reikia pradėti mirties bausmės sustabdymo procesą“, pirmadienį pasibaigus pasitarimui su Seime atstovaujama politinių partijų nariais žurnalistams sakė prezidentas. Jis pažymėjo, kad to reikia, norint „neatsilikti nuo Europos“. Taip pat svarbi Europos Tarybos, kurios nare yra Lietuva, ir Europos Sąjungos, narystės kurioje Lietuva siekia, valstybių nuomonė. A. Brazauskas pabrėžė, kad „teisė gyventi žmogui yra išskirtinė“.

Tačiau Seimo frakcijose „iš karto nieko aiškiai neatsakė, buvo siūlymų tą klausimą svarstyti vėliau“, sakė prezidentas. Pasak jo, „politinės partijos dabar mąsto kaip geriau pasiekti, tuo labiau, kad nenumaldomai artėja rinkimai, o tai irgi daro įtaką politikų sprendimui“.

Pasak pasitarime dalyvavusio prezidento patarėjo Rimgaudo Geleževičiaus, pokalbyje konstatuota, kad sprendžiant mirties bausmės panaikinimo klausimą nederėtų „lėkti strimgalviais“, bet ilgam atidėti taip pat negalima.

Nenurodęs konkrečių terminų, prezidentas pasiūlė frakcijoms pasitarti, suformuluoti savo poziciją dėl mirties bausmės panaikinimo Lietuvoje ir rekomendavo parengti bendrą visų frakcijų pareiškimą. Anot R. Geleževičiaus, neatmeta galimybę surengti visuomenės apklausą šiuo klausimu.

Liepos pradžioje prezidentas Brazauskas paskelbė, kad iniciuos mirties bausmės sustabdymo procedūrą Lietuvoje, bet pabrėžė, kad sprendžiant šį klausimą reikia gilių politinės analizės.

Kauniečiai Seimo nariai finansiskai remia Prisikėlimo bažnyčios atstatymą

Kaunas, liepos 16 d. (AGEP) — Tautininkų, demokratų, krikščionių demokratų, konservatorių, politinių kalinių ir tremtinių atstovai Seime žada pervesti po 100 litų Kauno Prisikėlimo bažnyčios atstatymo darbams tęsti.

Keturiolika Seimo narių kauniečių ir du vilniečiai antradienį „Kauno dienoje“ paskelbtame krepšime prašo Lietuvos gyventojus, verslininkus, pramonininkus, intelektualus pinigais paremti tautos šventovės atstatymo darbus. Tūkstančių žmonių aukomis ir pastangomis jau atlikta darbų už 1,5 milijonus litų, tačiau bažnyčios statybos darbams baigti dar reikia tris kartus

daugiau lėšų, korespondentui sakė Prisikėlimo bažnyčios atstatymo komiteto narys Vytautas Nežgada.

Surinkus nors 2 milijonus litų, būtų galima atlikti būtiniausius bažnyčios atstatymo darbus ir joje pradėti laikyti šv. Mišias. „Du milijonai litų yra dideli pinigai vargstančiam žmogui, bet nedideli pusę milijono gyventojų turinčiam miestui. Juo labiau, kad Kaune gyvena nemažai verslininkų, kurie sutinka aukomis prisidėti prie Prisikėlimo bažnyčios atstatymo. Tačiau dėl netobulo labdaros įstatymo beveik trečdalis paeitų lėšų „nusineša“ mokesčiai. Susidaro keista situacija, kai valstybė, nesugebėdama

Liepos 1 d. prie Dariaus ir Girėno paminklo Kaune prasidėjo Lietuvos olimpiečių išleistuvės. Jų tarpe itin daug kauniečių. Paminklo papėdėje gėlių, jie iš ten perėjo į Sporto halę, kur tęsėsi išleistuvių iškilmės. Sportininkus ir jų trenerius sveikino Kauno meras Vladas Katkevičius. Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto prezidentas A. Povilaitis savo kalboje pranešė, jog Lietuvos sportininkai išmokys Amerikos sirgalius skanduoti žodį „Lietuva“, jog jie sužinos, kur yra Kaunas.
Nuotr. E. Katino „Kauno dienoje“

Gedimino ordinas Izraelio ambasadorei

Vilnius, liepos 16 d. (AGEP) — Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas antradienį įteikė Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 3-ojo laipsnio ordiną Tova Herzl, Izraelio ambasadorei, tuo atsidėkodamas už jos nuopelnus, plėtojant tarpvalstybinius ryšius bei draugišką tautų bendradarbiavimą. Aukštasis valstybės apdovanojimas paprastai apdovanojami tik Vilniuje reziduojantys diplomatai. Tuo tarpu Rygoje reziduojančiai ambasadorei T. Herzl padaryta išimtis už politinį aktyvumą, sakė prezidento protokolo tarnybos darbuotojai.

1993 m. rugsėjo mėnesį Lietuvoje akredituota Izraelio ambasadore antradienį susitiko su Lietuvos prezidentu, aplankydama jį su atsisveikinimo vizitu. Prieš įteikdamas apdovanojimą, prezidentas sakė, kad treji ambasadores darbo Baltijos šalyse metai „pažymėti svarbiais Lietuvos ir Izraelio santykių ženkais“.

Prisimindamas savo vizitą į Izraelį, prezidentas sakė, kad 1994-1995 m. įvyko Lietuvos ir Izraelio santykių persilaužimas,

kurį nulėmė aukščiausio lygio vadovų susitikimai. Juose buvo pradėti gvilđinti abiem šalims skaudūs istoriniai įvykiai, pažymėjo A. Brazauskas.

Jis taip pat dėkojo ambasadorei, pabrėždamas jos asmeninį indėlį stiprinant kultūrinius abiejų šalių ryšius ir propaguojant Izraelio meną Baltijos šalyse.

Priimdamas ordiną, Izraelio ambasadore sakė, kad tai pirmasis jos apdovanojimas. Po susitikimo su prezidentu, ambasadore Tova Herzl sakė žurnalistams, kad Lietuva gali didžiulius nuveiktus darbus per jos darbo Rygoje metus. Ji pabrėžė Lietuvos pasiekimus, bendradarbiaujant su Europa ir kitomis pasaulio valstybėmis.

Vertindama Lietuvos ir Izraelio santykius, ambasadore sakė, kad nors atlikta nemažai, dar liko daug ką padaryti. Ji taip pat ragino „žiūrėti į pilnąją, o ne tuščiąją stiklinę dalį“, vertinant tautų santykius.

Baigus darbą Rygoje, ambasadore grįž į Jeruzalę, kur dirbs Izraelio Užsienio reikalų ministerijoje.

Lietuva ruošiasi susitarti su Vokietija dėl bevizio režimo

Vilnius, liepos 15 d. (AGEP) — „Tik pasirašę su Vokietija readmisijos (t.y., nelegalių migrantų grąžinimo) sutartį, prisijungę prie 1951 m. Genevos konvencijos dėl pabėgėlių teisų apsaugos bei įvedę pakankamą sienų kontrolę, mes galėsime susitarti dėl bevizio režimo įvedimo Lietuvos ir Vokietijos piliečiams“, pirmadienį pasikalbėjime prie Lietuvos televiziją sakė prezidentas Algirdas Brazauskas.

Jis sakė, kad nėra jokių kliūčių pasirašyti readmisijos sutartį — Lietuva pasiruošusi tą padaryti. Taip pat nesunku bus prisijungti prie Genevos konvencijos dėl pabėgėlių reikalų, pati finansuoti tokio svarbaus objekto statybos, truko tai daryti kitiems“, rašoma krepšime.

Seimo nariai mano, kad dar šis Seimas privalo atsisvegti į Prisikėlimo bažnyčios statybos užbaigimo svarbą ir privalo priimti Labdaros įstatymo pataisą, leidžiančią neapmokestinti labdaros davėjų.

nes Lietuva turi Pabėgėlių įstatymą.

Didžiausia problema, pasak A. Brazauskos, yra sienų apsauga. Neatlikti demarkacijos darbai — atsakingi pareigūnai paraginti tą greičiau daryti, netinkama yra sienos techninė apsauga, nes trūksta lėšų. „Nors darbas šioje srityje yra atliekamas, ir Vokietija šiek tiek padeda jį atlikti, daugelio reikalavimų kai kurie Pasienio policijos pareigūnai nevykdo, todėl jų buvimas užimamuose postuose yra visiškai nepriimtinas“, sakė prezidentas, nenurodęs konkrečių pavardžių.

A. Brazauskas tikisi, kad greičiau negu per metus bus įmanoma pašalinti visas kliūtis ir pasirašyti susitarimą dėl bevizio režimo įvedimo Lietuvos ir Vokietijos piliečiams. Jau rugpjūčio mėnesį į Lietuvą atvyks Vokietijos vidaus reikalų viceministro vadovaujama delegacija, kuri kalbės su mūsų šalies pareigūnais apie problemų, susijusių su bevizio režimo įvedimu, sprendimą.

Atlantoje jau įsikūrė 20 Lietuvos sportininkų

Vilnius, liepos 16 d. (AGEP) — Antradienį jau trečdalis Lietuvos olimpiečių sportininkų buvo įsikūrę 26-ųjų olimpiadų žaidynių sostinėje Atlanta, Georgia. Olimpiniam kaimelyje jau anksčiau apsigyveno aštuoni Lietuvos plaukikai ir jų treneriai, antradienį į Atlantą atvyko 12 Lietuvos krepšinio rinktinės žaidėjų, jų treneriai, asistentai ir gydytojas, informavo Lietuvos Tautinis Olimpinis Komitetas (LTOK). Netoli Atlantos laikinai yra įsikūrę Lietuvos irklautojai ir dviratininkai.

Šeštadienį prasidėsiančiose olimpinėse žaidynėse dalyvaus 61 Lietuvos sportininkas. Jiems talkins 39 žmonių aptarnaujantis personalas — treneriai, misijos vadovai, gydytojai, mechanikai.

Iš viso gausiausioje visų laikų Lietuvos olimpinėje delegacijoje bus 100 žmonių.

Baltarusija nori už elektrą mokėti traktoriais

Vilnius, liepos 12 d. (AGEP) — Penktadienį Vilniuje posėdžiaujančių Lietuvos ir Baltarusijos delegacijų derybose buvo kalbama apie Baltarusijos išiskolinimą Lietuvai už elektros energiją. Ši energija buvo patiekta dar 1992-1993 metais. Paskutiniu metu šioje srityje pasiekta nemaža pažanga, tačiau birželio 11 d. ši skola dar buvo 1,8 milijono dolerių. Ligi šiol nėra sutarta dėl delspinigių (Lietuvos duomenimis, jie siekia beveik 7,2 milijono dolerių), todėl buvo pasiūlyta atitinkamoms ministerijoms kartą susitarti ekspertų lygmeniu.

Baltarusija siūlo dengti elektros skolą ne valiuta, o savo gaminiais, žemės ūkio technika. Taigi suinteresuotumas abipusis: Lietuva nori kuo daugiau parduoti elektros energijos, Baltarusija — traktorių. Baltarusiams pigiau pirkti energiją iš Lietuvos, negu deginti brangų mazutą pas save.

Buvo pasakyta, kad Baltarusija iki metų pabaigos gali nupirkti Lietuvoje triskart daugiau energijos nei prieš metus, vienintelė sąlyga — Lietuva neturėtų kelti kainų. Lietuvos vyriausybė nuo liepos 1 d. nutarė pakelti parduodamos energijos kainą. Padaryti

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAXS (312) 585-8284

Sutarta, kad reikia steigti „Lietuvos naftą“, nesutarta kaip ją privatizuoti

Vilnius, liepos 15 d. (AGEP) — Visi pasitarimo pas Lietuvos prezidentą dalyviai pritaria, kad būtina steigti įmonę „Lietuvos nafta“. Diskutuojam tik dėl būsimosios bendrovės privatizavimo, pareiškė Lietuvos energetikos ministras Saulius Kutas.

Po pirmadienį vykusio pasitarimo, kuriame dalyvavo prezidentas Algirdas Brazauskas, premjeras Mindaugas Stankevičius, Seimo frakcijų vadovai, ministerijų ir suinteresuotų žinybų vadovai, S. Kutas žurnalistams sakė, jog visi pasitarimo dalyviai sutarė, kad kuriant būsimąją bendrovę reikia rasti tokį sprendimą, kuris būtų ekonomiškai naudingiausias ir nekelėtų grėsmės, kad Lietuvos naftos sektorius pateks į nepagiedaujamą rankas.

Paprašytas įvardinti kylančią grėsmę, Saulius Kutas minėjo jėgas, galinčias padaryti žalą politinei Lietuvos nepriklausomybei bei nusikalstamas grupuotes. Paklaustas, ar Lietuva nekelia grėsmės Rusijos „LUKOIL“ įmonės ketinimui dalyvauti

bendrovės privatizavime, Kutas teigė, kad „Lietuvai būtų visiškai nenaudinga, jei Lietuvos nafta“ imtų valdyti kuri nors viena užsienio bendrovė“.

Konservatorių siūlymą, kad į būsimąją naftos koncerną būtų įtrauktas „Biržų naftotiekis“, S. Kutas pavadino visiškai nepriimtiniu. „Manau, kad bendrovė, į kurią neįeityt naftotiekis nebūtų gyvybinga“, sakė jis.

Seimo opozicija taip pat primygtinai reikalauja, kad kuriant „Lietuvos naftos“ įmonę, energetikos įmonės būtų privatizuojamos tik jas parduodant ir tik tarptautinio konkurso tvarka. Opozicijos atstovai nuogastauja, kad šios įmonės gali būti privatizuojamos, parduodant jas už jų skolas ir taip išgrobstant jų turta.

Konservatorių frakcijos nariai taip pat pasisako už tai, kad būtų ribojama būsimosios įmonės kapitalo dalis, kurią turės teisę įsigyti kuri nors viena užsienio bendrovė.

Konservatoriai dar neskelbia rinkimų sąrašo

Vilnius, liepos 15 d. (AGEP) — Konservatoriai yra parengę preliminarų savo rinkimų sąrašą, tačiau ketina oficialiai paskelbti tik galutinį. Pasak konservatorių valdybos pirmininko Gedimino Vagnorius, tai bus padaryta rugpjūčio pabaigoje arba rugsėjo pradžioje.

Preliminarus sąrašas sudarytas pagal rajoninių organizacijų pateiktą sąrašą tvarką bei atsižvelgus į pačių konservatorių atliktą rinkėjų apklausą. G. Vagnorius pirmadienį spaudos konferencijoje sakė, kad tai geriausias būdas sužinoti kandidatų populiarumą. Jis užtikrino, kad apygardose konservatoriai kels tik tuos kandidatus, kurie gali laimėti rinkimus.

G. Vagnorius atsisakė paskelbti pirmąjį preliminarus sąrašą dešimtuką, pasakęs, kad neturi tokių įgaliojimų. Jis tvirtino, kad pirmuosiuose dešimtuose maždaug pusę kandidatų sudarys nauji po-

litikai, dabar nesantys Seimo nariais. Tačiau paminėjo tik rašytoją Joną Avyžį.

Tose apygardose, kuriose bus sunkiausia pasiekti pergalę, konservatoriai ketina kelti bendrus kandidatus su krikščionišmis demokratėmis, o galbūt ir kitomis politinėmis partijomis.

G. Vagnorius pranešė, kad kova bus sunki, ir nedaugelyje apygardų bus išrinkti kandidatai jau po pirmojo rinkimų turo. Jis pabrėžė, kad konservatoriai sieks laimėti rinkimus, tačiau nėra ja įsitikinę ir nesitiki, kad bus lengva laimėti.

Seimo narys pažymėjo, kad konservatoriai dalyvaus, formuojant vyriausybę tik tuo atveju, jei galės būti suformuotas stiprus, veiklus ir ryžtingas kabinetas. Kitu atveju į vyriausybę nesivėsime, sakė G. Vagnorius.

Konservatoriai žada, kad jų rinkimų kampanija bus kategoriškas kaltinimų oponentams bei pozityvi — nurodant konkrečius kelius numatytiems tikslams įgyvendinti. Tai žadėjo konservatorių rinkimų štabo vadovas Rimantas Pleikys. Jis ragino netikėti partijomis, skelbiančiomis, kad žino, kaip sutvarkyti padėtį šalyje. Tačiau konservatoriai žino nuo ko pradėti, tvirtino štabo vadovas.

Anot Vagnoriaus, konservatoriai neatsakys į „valdančiosios partijos pasirinkta destruktivą politiką“. Tai, pasak jo, liudija LDDP pasirinktas „tyčinis šalies stūmimas į finansinį chaosą“. Taip jis apibūdino pažadus lapkričio mėnesį gražinti indėlininkams indėlius bei šalies skolas už energetinius išteklius.

„Konservatoriai sieks teisingumo, bet ne keršto“, sakė partijos valdybos pirmininkas.

KALENDORIUS

Liepos 18 d.: Arnoldas, Fridrikas, Gaudenis, Milius.

Liepos 19 d.: Aureja, Vincentas, Aura, Sakalas. 1867 m. gimė kompozitorius Česlovas Sasnauskas.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

DAINAVOS METINĖ SVENTĖ

Šiais metais Dainavos jaunimo stovyklos tradicinė metinė šventė vyks sekmadienį, liepos 28 d. Kviečiame visus apsilankyti mūsų mieloje Dainavoje, išbandyti laimę vertingų laimėjų laimėjimuose, pasivaikinti skaniu lietuvišku maistu, paklausti pranešimų apie jaunimo stovyklos veiklą rėmėjų bei šimtininkų suvažiavime ir pasimaudyti gražiam Spyglio ežere.

Šventės prasidės šv. Mišiomis 11 val. ryto Baltųjų namų salėje. Po Mišių bus progą pasivaikinti skaniu lietuvišku maistu. Tuo pačiu metu vyks ir visų mėgiama „laimės šulinys“ – laimėjimai, kuriuos tvarkys nuosirdūs Dainavos rėmėjai. Veselkos ir Vacys Lelis. 2 val. po pietų Baltuosiuose namuose vyks Dainavos šimtininkų metinis susirinkimas, kuriame šalia visokių pranešimų, bus renkami Dainavos direktorių tarybos nariai ateinančioms trejiems metams.

Dainavos administracija mielai kviečia visus Detroito, Windsor ir viso Michigano lietuvių liepos 28 d. apsilankyti jaunimo stovykloje ir tuo paremti išeivijos jaunimo veiklą. Daug nuosirdžių Dainavos rėmėjų daugelį metų stengiasi ir dirba išlaikydami jaunimo stovyklą, o jų dalyvavimas metinėje šventėje pateisins nors dalį jų įdėto darbo.

Kad ir šiais metais laimėjimai būtų sėkmingi, reikia daug laimėjų – dovanų, kurias galima jau dabar įteikti laimėjimais besirūpinantiems rengėjams Viktorui Veselkai, Vaciiui Leliui ir Vytui Sirgėdai, arba palikti juos Dainavos svetainėje.

V.P.

te. Vienuolė, seselė Michele Garas (Garliauskaitė), atvykusi aplankyti savo tėvelius Erną ir Stasį Garliauskus, supažindino dalyvius su vienuolių veikla Utenos apylinkėje. Pabrėžė kokia yra didelė moralinė ir materialinė parama, kuri pasiekia Lietuvą, tai deka išeivijai ir užsieniečiams.

Kalbėjo buvęs Detroito futbolo komandos narys Sonny Grandelius, ne lietuvis, tačiau rėmė šį kilnų labdaros darbą.

Linas Orentas įteikė laimėtojų trofėjus. Jau treči metai iš eilės Grand Rapids lietuvių ketvertas, vadovaujamas buvusio Michigan valstijos golfo mėgėjo meisterio Algio Dimavičiaus, dominuoja šį turnyrą. Rimas Korsakas laimėjo arčiausiai prie skylės mušimo varžybas.

Mike Shea pravedė laimės ir varžytinių laimėjimus.

Vakaro ir golfo turnyro pelnas, kuris buvo didesnis negu 15,000 dolerių, skiriamas medicinos talpintuvų siuntimo išlaidoms padengti. Už kiekvieną dolerį, 152.32 dolerių vertės medicinos reikmenų yra siunčiama į Lietuvą. 22 Detroito lietuvių ir apylinkių verslininkai prisijungė prie šių aukų sutelkimo.

Dalyviai turėjo progą išgirti George Perles knygą ir „Draugo“ dienraščio anglų kalba išleistą laidą.

Rengimo komitetą sudarė: Robert Boris, Tom Alter, Jehad Antakli, Valentina Bulotienė, Aldona ir Frank Bunikiai, Algis Duoba, Alma Jankienė, Bill Juodvalkis, Regina Juškaitė, Lou Kulikauskas, Terry ir Ray Medoniai, Kęstutis Miškinis, Vida ir Linas Orentai, Algis Rudis, Jurgis Šepetys, Mike ir Teresė Shea, Joe and Eve Stark, Charles Step, Irena Vizgirdaitė ir Daiva Rugienytė.

Im

HOT SPRINGS, AR

A.A. STEFANJA RŪKIENĖ

Š.m. birželio 28 d. mirė buvusi Sibiro tremtinė, mokytoja a.a. Stefania Rūkienė, Hot Springs vietovėje išgyvenusi 25 metus (anksčiau gyveno Rockford, IL). Stefania Rūkienė, užrūdinta Sibiro tremties, nepalūžo ir senatvėje. Likusi našle savo įėjomis stūmėsi per gyvenimą. Iki paskutinės akimirkos nenuleido rankų, trūsėsi apie namus, kol mirties angelas staiga ir netikėtai pašaukė į Amžinuosius namus.

Stefanija Šalūgaitė Rūkienė gimė 1906 m. gruodžio 25 d. Negirvos kaime, Ariogalos valsčiuje. Kėdainių apskrityje. Baigusi Kėdainių mokytojų seminariją dirbo pradžios mokykloje Panevėžyje ir Zarasu apskrityje. 1941 m. birželio 14-tą Gubavos pradinėje mokykloje buvo suimta ir ištremta į Sibiro.

A.A. JONAS SAMAITIS

Š.m. birželio 23 d. vietos ligoninėje mirė Jonas Samaitis, 80 metų amžiaus, gimęs Pašvitinio valsčiuje, Šiaulių apskrityje. Lietuvoje buvo policijos pareigūnas. 1941 m. susituokė su žgariete Aleksandra Simanavičiūte. Vokietijoje gyveno Kempte, lietuvių stovykloje. Gyven-

Lietuvos vyčių tautinių šokių grupės šokėjai vieno pasirodymo metu.

Nuotr. Jono Tamulauičio

Lietuvos Vyčių veikla

„LIETUVOS VYČIAI“ KONCERTUOJA

damas Čikagoje dirbo metalurgijos srityje. Išėjęs pensiją su žmona apsigyveno Hot Springs vietovėje. Čia aktyviai įsijungė į LB-nės veiklą, kuri laiką buvo valdybos nariu. Visada dalyvavo lietuviškose pamaldose ir visuose lietuvių renginiuose. Dosniai aukojo Lietuvos reikams, rėmė radijo valandėlę, spaudą, buvo taurus patriotas lietuvis.

Pašlijus sveikatai pasitraukė iš visuomeninio gyvenimo ir užsidarė namų aplinkoje. Padėtis buvo nepavydėtina, nes žmona jau sirgo Alzheimer liga. Vaikai

Jonas Samaitis

pasamdė moterį, kuri dieną ir naktį juodu prižiūrėjo.

Velionio kūnas buvo sudegintas ir birželio 28 d. palaidotas Crestview kapinių lietuvių dalyje. Prie kapo susirinkę tautiečių būrys sugiedojo „Viešpaties Angėlą“ ir kitas giesmes, kun. Andrew Dufault sukalbėjo maldas ir pašventino kapą. Atsišveikinimo žodelį LB-nės vardu tarė pirm. Stepas Ingaunis, o radijo valandėlės vardu – čia rašančioji.

Birželio 30 d. (prieš sekmadienio pamaldas) buvo kalbamas rožinis a.a. Jono Samaičio intencija, vadovaujant Pranui Radziui. Šv. Mišių metu kun. Jonas Rusteika kvietė prisiminti velionį savo maldose.

Pasiliko velionio artimieji: serganti žmona Aleksandra, sūnus Virgil Samaitis, gyvenantis Petersburg, FL, dukterė Birutė Stephanie Carnell Čikagoje ir trys vaikaičiai. Lietuvoje dvi seserys – Marija ir Ona.

Išleis ramybėje, mielas tautiet.

Salomėja Šmaizienė

DIDYSIS LIETUVOS BAŽNYČIŲ RĖMĖJAS

Ne vienas lietuvių, nors seniai palikęs Lietuvą, nepamiršta savo tėviškos bažnyčios. Stai dr. Bronislovas ir Apolonė Andrašūnaitė, gyvenantys Hot Springs, Arkansas ir Orland Park, Illinois, yra Lietuvos bažnyčių rėmėjai. Jie Troškūnų parapijos bažnyčios stogui dengti prieš dvejus metus paaukojo 27,000 dol., Joniškio bažnyčiai – 4,000 dol. ir prieš kelias savaites Eucharistinio Kristaus seserų kongregacijai, Vilniuje namo išgyjimui paaukojo 5,000 dol. Minimos kongregacijos seserys gyvena išsisklaidžiusios, nes dar neturi nuosavo pastato – vienuolyno.

Šios kongregacijos seserys ak-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorių Ignas Budrys
Moderatorių kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiū. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.

1996 m. gegužės 11 d. vykusioje parodoje Amerikos Katalikų universitete, Washington, DC, tarp kitų buvo išstatytas ir architektės Julijos Minkūnaitės premijuotas projektas-tezę „An Architectural Documentation of the Lithuanian Spirit“. Iš kairės: Asta Benionytė, JAV LB Krašto valdybos įstajos vedėja Washington, DC, prof. Vytautas Landsbergis ir Seimo narė dr. Laima Andrikiene.

Muziejiaus darbuotojai, pakvietę mus į šią šventę, neslėpė susižavėjimo ir negailėjo komplimentų. Mūsų programa, teigė jie, buvo labai vienybė ir dinamiška. Ypač patiko pasveikinimas – prisistatymas su „Kepurine“ ir „Vajunu“.

Žinoma, svarbiausias įvertinimas priklausė publikai – o ji plojo tiek studentams, tiek jauniams. Ligija Tautkuvienė, Choreografe

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St., Tel. (708) 422-6101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p. p. 7 v. v., antr. 12:30-3 v. p. p.
treč. uždaryta, ketv. 1-3 v. p. p.
penkt. ir šešt. 9 v. v. - 12 v. p. p.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 596-6101
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabinete ir bute: 708-662-4159

DR. P. KISHILJUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 90th Ave., Cicero
Kasdien 1 v. p. p. - 7 v. v.
Išskyrus trečd. šešt. 12-4 v. p. p.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai primami
absoluciai punktualiai. Susitarimui
(kalbėti angliskai) tel. 708-422-6260

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123

Neuro-Care Physician Center
6064 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 606-604-4156
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

DR. A. S. SIDORYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
9530 S. Ridgeland Ave.,
Chicago Ridge, IL 60415
708-635-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7700

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGADAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9999 arba (312) 499-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9095 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 596-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie

Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabinete tel. 312-778-2899
Namų tel. 708-445-5545

EDMONDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7786

ARAS ŽILJOS, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

„Tryptinio“ sambūrio šokėjai iš New Yorko

BLANKUS AKADEMINIO JAUNIMO VEIDAS

JONAS DAUGĖLA

Jau daugiau kaip pusšimtis metų mus skiria nuo atmintino mūsų tautos nepriklausomo valstybinio gyvenimo. Tačiau dar ir šiandien mums šviesiosiomis varšomis švyti ano meto mūsų tautos žiedo-akademinių jaunimo veidas. Iš visų Lietuvos pakraštų kaimo jaunuoliai, vos spėję užbaigti gimnazijas, skubėjo į Kauną ar Dotnuvą. Daugelis jų, gyvendami itin sunkiose sąlygose, vėžėsi į mokyklą ir stropiai ruošėsi savo pasirinktam profesiniam pašaukimui. Tad nenuostabu, kad Vytauto Didžiojo universitetas, Žemės ūkio akademija ir Lietuvos Prekybos institutas išleido būrus išskirtinai gerai paruoštų įvairių sričių specialistų. Iš jų taip pat išėjo ne vienas mokslininkas bei valstybės vyras.

To meto akademikai dar studijų dienomis visa savo prigimtimi jautė, kad jų išimokslinimas bus reikalingas bendrajai valstybiniam mūsų tautos gyvenimui ir tuo pačiu tautai. Studijų dienomis jie stengėsi subrandinti savo asmenybes, pasiruošti bendrai tautinei veiklai.

Ano meto studentija buvo pasiskirsčiusi į pasaulėžiūrines-ideologines organizacijas. Didėsne dalis akademikų priklausė ateitininkų, neo-lituanų ar varpininkų ideologiniams sambūriams. Žinoma, be to, dar veikė ir daug kitų profesinio, geografinio bei pramoninio pobūdžio korporacijų. Šios visos korporacijos ir buvo tai tikroji visuomeninės veiklos mokykla. Paskaitoms pasibaigus, studentų akademinis gyvenimas kasdien virė.

Visą šį gyvenimą nukirto bolševikių vergija. Ideologinių organizacijų vadovai ir globėjai buvo ne tik pašalinėti, bet suminti, išstremti ar nužudyti.

Kovo 11 d. atstaičius vėl nepriklausomybę, tuojau buvo atgaivintos mūsų tradicinės politinės partijos. Tad buvo pagrindo tikėti, kad ir mūsų aukštosios mokyklose bus atgaivintos senosios ideologinės korporacijos, o tuo pačiu ir visu grožiu atgis akademinis studentų gyvenimas.

Bet, deja, neseniai pas mus Floridoje lankėsi Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. B. Vaškevičius. Iš jo pranešimo susidarė vaizdas, kad ir šiandien tūkstančiai mūsų jaunuolių rimtai studijuoja. Jis pasidžiaugė, kad jo vadovaujamas universitetas jau yra išleides kelis šimtus diplomuotų specialistų, kurių ne vienas pasipuošęs daktaro laipsniu.

Rektorius buvo užklaustas ir apie šiandieninę akademine studentų veiklą, paprašytas apibūdinti šių dienų studentijos ideologinį-pasaulėžiūrinį veidą. Didžiam mūsų nusivylimui, rektorius pasakė, kad šiandien studentija bet kokia akademine veikla nesidomi ir jokios ideologinės organizacijos universitete neveikia. Tad susidaro vaizdas, kad šiandieninės Lietuvos studentijos veidas yra blankus, išblyškęs.

Tai turėtų mus gerokai bauginti. Juk tie, kurie šiandien auditorijose godžiai semiasi mokslo žinių, rytoj išeis į gyvenimą. Jie turės įjungti į tautinai valstybinę veiklą ir jai vadovauti. Jie patys prigimties yra įpareigoti vesti savo tautą ekonominės ir kultūrinės pažangos keliais. O kaip tauta galės patikėti savo gyvenimo ateitį šiems bespalviams veidams?

Šiam tautinės veiklos abejingumui galima rasti ir kiek patiesinamų priežasčių. Juk šiandien tose auditorijose sėdi dar bolševikinės vergijos metais gimę jaunuoliai. Jie ir vid. mokyklas baigė tos vergijos metais. Tose mokyklose jie prievarta buvo suvaryti į spaliukų ir komjaunimo organizacijas. Bet koks domėjimasis ideologiniais ar religiniais klausimais buvo griežtai draudžiamas ir už tai baudžiamas. Studentai šiandien šių dvasinių vertybių nepasigenda ir neieško. Belieka tik tikėti, kad galbūt ateinančiose kartose atbus šių vertybių ilgėsys, tad reikia mums daugiau dėmesio kreipti į šiandien dar gimnazijų suoluose sėdintius, moksleivius.

Jau ir anuo metu mūsų gimnazijose veikė moksleivių ideologinės organizacijos. Vėliau, pasikeitus valstybinio gyvenimo santvarkai, moksleivių ideologinės organizacijos buvo uždraustos. Beliko tik skautai. Tačiau vis dėlto ideologinių organizacijų veikla nebuvo visiškai sunaikinta. Jos veikė slapta, prisidengė laivinimosi ar literatūros būrelių vardu.

Studentų varpininkų pastangomis daugelyje gimnazijų veikė Dr. V. Kudirkos būreliai. Studentai leido jiems skirtą „Moksleivio“ laikraštį. Užbaigę gimnazijas, kudirkačiai papildydavo varpininkų korporaciją.

Vos tik Lietuva pajuto gorbachovinių atoslūgių, gimnazijose buvo atgaivinti kudirkačių būreliai. Atsirado idealistų mokytojų, kurie pradėjo šiuos būrelius organizuoti ir jiems vadovauti. Kauno vid. mokyklai buvo atstatytas Dr. V. Kudirkos vardas, tad toje mokykloje ir už

Aptarė Lietuvos narys NATO ir Kongreso atstovo Christopher Cox pateikta rezoliucija dėl Karaliaučiaus demilitarizavimo, iš kairės: Eileen Royce, Kongreso narys Ed Royce, Angele Nelsienė ir Newt Gingrich.

simezgė moksleivių kudirkačių ir istorinės šventovės, ekskursijos į Panemunę ir Birštoną. Be to, dar buvo sporto varžybos, vakariniai laužai ir kiti pramoginiai renginiai.

Be kudirkačių Lietuvos mokyklose dar veikia ir mairomiečių būreliai. Šios jaunimo organizacijos duoda daug šviesių vilčių mūsų tautinio judėjimo ateitį. Organizacijų nariai, be abejo, užbaigę gimnazijas, sukuris ir akademinių mūsų studentijos gyvenimą, pagrįsta ideologiniais pagrindais. Tuo pačiu jie sukuris naują ir spalvingą akademinių jaunimo veidą.

Užsienio lietuvių organizacijos ir fondai turėtų visokeriopai remti šią naują mūsų moksleivių judėjimą. Kudirkačių veikla šiuo metu remia A. Masionio stipendijų fondas (Čikagoje). O asmeninius ryšius su kudirkačių vadovais palaiko fondo pirmininkas Antanas Kučys.

KAINOS LIETUVOJE AUGA

Gana nelauktai padidėjo nebaigti statyti namų ir sodybų užmiestyje kainos. Žmonės negali išlaikyti butų arba neišgali jų nusipirkti ir ieško vietų jų sodybų užmiestyje. Sodybų ir dar 50 arų žemes galima nusipirkti pigiau negu dviejų kambarių butą. 30 proc. padidėjo ir netoli miesto esančių sodo namų kainos. Prieš metus 16,000 litų kainavusi sodyba dabar parduodama už 28,000 litų. Nebaigtas įrengti namas kainuoja nuo 80 iki 140,000 litų. Beveik tiek pat prašoma už keturių kambarių butą Vilniuje. (LR, 06.01)

PALANGOJE – PIRMIEJI JAUNIMO NAKVYNĖS NAMAI

Jauniesiems Palangos poilsiautojams nebereiks ieškoti pigesnių poilsio namų ar nuomotis kambarius vietinių gyventojų butuose. Liepos 12 d. didžiausioje Lietuvos pajūrio kurorte duris atvėrė pirmieji šalyje Jaunimo nakvynės namai.

Palangos turizmo centro drauge su Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų atstovybėmis vadovaujamuose namuose – 50 miegamųjų vietų, studentiška parduotuvė, baras. Visi pagrindinėje Vytauto gatvėje įsikūrusių Jaunimo nakvynės namų darbuotojai – studentai, siūlantys paslaugas „studentiškomis“ kainomis.

Beje, nakvynės namuose veikia ir studentų informacijos biuras, kuris padės jaunimui vasarą įsidarbinti, susitikti pasikylusiems draugams bei patars, kur ieškoti pramogų.

Tokie jaunimo nakvynės namai („hostels“) populiarius visame pasaulyje. Juose mielai apsisotia dažniausiai su kuprinėmis ant pečių pakeičiančiais automobiliais po užsienį važinėjantys jauni žmonės. (AGEP, 07.16)

DŽUKIŠKAS ALUS

Vienintelė Džukijos alaus darykla „Daiga“ pradėjo gaminti „Džukų šviesų“ alų. Alytuje esanti darykla yra viena iš nedidelio, kuri gamina šviežią, o ne pasterizuotą alų. Alus gaminamas klasikiniu būdu – tik iš salyklo, mielų, apynių ir vandens. Apyniai ir įrengimai vežami iš Vokietijos. (R, 07.09)

Uždaras ir atviras glėbys

Danutė Bindokienė

Pastaruoju metu nuolat pasigirsta priešingos nuomonės imigrantų klausimu. Pagal tradiciją, JAV visuomet buvo ir tebėra galimybių kraštas, išskėtu glėbiu priimančias visus, kas tik pareikia norą jame apsigyventi. Vyrauja įsitikinimas, kad kultūriniai įvairių tautinių grupių įnašai į Amerikos gyvenimą sėkmingai suformavo tvirtą, pasitūrinčią, įvairiaspalvę valstybę. Tačiau kaip tik dėl šio įvairumo kartais sunku spręsti, kas amerikietiška, ką reikšia būti amerikiečiu.

Dilemą dar pagilina mintis, kad tikrieji amerikiečiai yra palikuonys indėnų, kuriuos šiuo metu Atlanto sutiko pirmieji europiečiai, ilgainiui juos užkariavę, beveik išnaikinę ir ilgiems laikams nustumę į betesius piliečių vietas. Kadangi Amerika yra daugiausia iš imigrantų sudaryta visuomenė, šiandien nesuprantamas vis augantis nusistatymas prieš naujai atvykstančius ar norinčius atvykti. Žinoma, kai žmonės pasiryžę prieš ką nusiteikti ir stengiasi savo pažiūras perduoti kitiems, visuomet randa „logiškų bei įtikinančių“ tai nuomonei pateisinimų, kad senelių, tėvų ar ir jų pačių troškimas emigruoti į Ameriką kažkaip skiriasi nuo dabartinių imigrantų norų.

Amerika šiame šimtmečiuje patraukė kelis gausius imigrantų antplūdžius, nors imigracija pastoviai vyko ir tebevyksta kone nuo šio žemyno atradimo. Pirmoji žymi imigrantų banga buvo 1907 m., kai atvyko daugiau kaip 1 milijonas asmenų. Apskritai tarp 1901 ir 1920 m. į JAV emigravo per 14 mln. žmonių, kurių beveik 9 iš 10 buvo europiečiai. Tuo metu atvyko ir gausius lietuvių skaičius. Šimtmečio savaratoje šiame krašte negimusieji žmonijų buvo maždaug 15 procentų visų gyventojų; 1994 m. tik apie 9,4 proc.

Suprantama, Antrojo pasaulinio karo pabaiga taip pat atplūdkė daug imigrantų, ypač iš Europos, kurie karo ir bolševikų siaubo buvo išvyti iš savo namų. Ir šio tautų mišinio gerą dalį sudarė lietuviai.

Reikia pastebėti, kad iki 1981 m. daugiau kaip 13 mln. žmonių atvyko apsigyventi Amerikoje, tačiau jų etninė sudėtis pastaraisiais dešimtmečiais gerokai pasikeitė. Dabar apie trys ketvirtadaliai visų imigrantų yra iš Azijos arba ispaniški kalbančiųjų kraštų.

Galbūt dėl to, kad ekonominė JAV padėtis nėra tokia tvirta,

kaip pokario metais, o vietiniai gyventojai turi varžytis dėl darbų su naujai atvykstančiais, kurie sutinka dirbti už menkesnį atlyginimą, didėja nusistatymas prieš imigraciją ir siūloma įvairiais būdais siaurinti Amerikos glėbį, kad mažiau į jį būtų pakviesta „svetimšalių“. Ypač nuo imigrantų gausos „kenčia“ Kalifornija, Florida, Texas, tad pvz. Kalifornijoje 1994 m. balsavimuose gyventojai pasisakė už „Pasūlymą 187“, kuriuo mėginama apkarpyti nelegaliai į šį kraštą atvykusių teises ir jiems teikiamas paslaugas. Šis projektas sukelė daug teigiamų ir neigiamų pasisakymų visose valstijose.

Nepaisant mėginimų statyti užvaras, imigrantai vis tiek plūsta į Ameriką, stengiasi kiek galima greičiau įsigyti pilietybę ir įsikurti. Paprastai Nepriklausomybės šventės (liepos 4 d.) proga daugelyje vietovių vyksta iškilės, kuriose masės naujai atvykusiųjų duoda priesaiką, priimdami JAV pilietybę. Pvz., Čikagoje tokiose iškilėse šiemet buvo prisiekdinta 10,000 naujų amerikiečių, o New Yorkas didžiojoje, kad kas savaitę apie 6,000 žmonių jame priima Amerikos pilietybę.

Šiame dešimtmetyje į JAV kasmet legaliai atvyksta per 800,000 imigrantų, o nelegalių tikro skaičiaus niekas nežino. Atvyksta nemažai ir iš Lietuvos mūsų tautiečių, kurių kultūrinio, visuomeninio įnašo taip laukia seniau čia įsikūrę lietuviai. Gaila, kad neretai viltys būna bergždžios.

Nelogiška kritikuoti norinčius emigruoti į Ameriką. Tos kritikos susilaukia ir lietuviai, esą jie labai reikalingi atsikuriančiai tėvynei, todėl neturėtų ieškoti kitų savo gerovės šventose kraštuose. Idomu, kiek tų kritikų šiandien sutiktų aukotis tėvynės labui ir grįžti į Lietuvą gyventi su visu, svetur susikrautu, turteliu? Juk yra žmogiška norėti savo šeimai – ir sau – geresnio, pastovesnio, sotesnio gyvenimo, tad, nepaivaikščioję kito batuose, neturėtume sakyti, kad jie kojų nespaudžia.

Tiesia, ne visi šiandien iš Lietuvos čia atvyksta legaliu būdu, ne visi užsirekomenduoja kaip tikrieji savo tautos ambasadoriai, o pasitaiko tokių, kurie daro negarbę lietuvių vardui. Vis dėlto turime skirti pelus nuo grūdų ir parodyti daugiau tolerantiškumo, žvelgti į savo tautiečius krikščioniškesniu žvilgsniu ir priimti juos atviresniu glėbiu.

UŽUOMINOS APIE IŠNYKUSIĄ PADERMĘ

VYTAUTAS VOLERTAS

10

Kempeno dypukus valdė anglas LeGrand, kurį vadindavo Legrandu. Aukštas, laibas, gal penkių dešimčių metų amžiaus. Malonus žmogus, kuriam nieko negalėjome prikišti, išskyrus katių tušinimą, jei iš tikrųjų jis taip darė. Bet nuodėmės niekas negalėjo įrodyti. Legrandas, uniformuotas, turėjo būrį taip pat uniformuotų tarnautojų, išties tarptautinį klubą. Anglų kalba buvo oficiali kalba, nes visos gerybės daugiausia ateidavo iš JAV. Į šį klubą buvo įjungti ir du ar trys lietuviai, sugebėję angliškai pirktai susirudyti. Jie, žinoma, buvo žemesnės pareigos. Jei mūsų brangūs tautiečiai ką sau pasigriebdavo, šonai pasukti galėjo tik maišelius, ne prikrautus sunkvežimius. Didysis lobis buvo skirtas aniams, tarptautiniams viršininkams.

Dar apie vagystes. Lai skaitytojai negalvoja, kad aš gerai žinau, ką rašau. Nieko nežinau! Rašau tik tai, ką girdėjau visus stovyklos piliečius kalbant. Ar tie „visi“ melavo? Ar matė? Ar tik taip girdėjo. O gal sugalvojo, neturėdami jokio darbo. Tačiau gerai žinau, kad šioje Kempeno lietuvių stovykloje maistu lėbauti neteko.

Ryte nueiname į valgyklą, gauname skystos makaronų sriubos ir duonos. Per pietus nueiname į valgyklą,

gauname skystos makaronų sriubos ir duonos. Vakare nueiname į valgyklą, gauname skystos makaronų sriubos ir vėl duonos. Skubame per kiemą, skambiname skardos varpais, iš didesnių konservų dėžučių padarytais, ant surūdijusių vielų kabančiais, o grįžtame lėtai, nes makaronų sriubelė užgesina entuziazmą.

Makaronai, makaronai... Nuo tų laikų ir šiandien su jais nesibijauju. Nesvarbu, kaip jie būtų paruošti, kaip atrodytų. Tegul sau...

Skardinėlės kieme barškėdavo plonai, storai ir visai nusmailintai, priklausomai nuo jų dydžio ir skardos rūšies. Kiti ir kitos nešdavosi po kelis tokius liaudiškus indus. Tai šeimų tėvai ar motinos, savo ir vaikų sveikatai besirūpinančios. Žinoma, atsiradavo ir labai atsargių varpininkų. Nepasitikįs vyras eidavo atskirai, žmona žygiuodavo vėl atskirai. Kas, jei šlakeliu sriubos nuskriaus? Savoje šeimoje nepasiskusi. Tylėsi ir kentėsi.

Buvo galima ir valgykloje sotintis. Gavai kauselį, atsėdėdai prie stalo, ramiai pasrėbėsi ir keliauk, jei dar pakeliamai. Tai viengungiai, kukliu bernužėlių ir dailių mergužėlių, likimas. Į kambarius skardinėlėse daugiausia nešdavosi šeimos, kad ten, už palų užlindę, skystą makaronų sriubą galėtų kokiū riebalėlių, pas švabų už cigaretę išmainyti, pašventinti ir savo priauglęlių sveiką išsaugoti.

O tie viengungiai... Jie neturėjo, ką galėtų pasiūlyti. (Reikia stebėtis, kad iš nemaloniai kvėpiančio švabo

ūkininko gautas gabalėlis sviesto ar sūrio kvėpėdavo pasakiškai.) Cigaretės surūkydavo, pusplikiai išbėgo, dar plikėsi liko. Bet juos išgelbėjo Dievo dovanos – svogūnai ir silkės. Svogūneliai Švabijoje nebuvo retenybė, tai šiaip taip jų ir pats kukliausias pabėgelis susikombinuodavo. Rytę parsinešdavo iš valgyklos duonos, sugrauzdavo su ja galvą ar dvi svogūnus, šį daržovę švariai išvalydavo dantis, skilvin imedavo būtinų vitaminų, taip ir gyvuodavo viengungėliai, sveikais kvapais alsuodami. Svogūnus reikėtų paskelbti pabėgijos (išėiti = išvija; pabėgti = pabėgija) tautiniu valgiu. Silkės būdavo retesnis skanumynas, bet kai jos kažkokiais būdais iš Baltijos ar Šiaurės jūros per klonius ir kalnus atplaukdavo iki Kempeno, viengungiai būdavo jų nuoširdžiausi draugai.

Dejonės dėl maisto sukdavo įvairiausių piktu minčių. Viena tų minčių – blogas virtuvės personalas, nemokąs tvarkytis, nemokąs skalsiai gaminti. Pakeisti tokius neišmanėlius! Ir keisdavo. Būdavo gerų rezultatų. Ateidavo naujas valgyklos vedėjas ir isakydavo iš makaronų nevirti sriubos, bet kepti pyragaičius. Taip ir ejo: pusryčiams makaronų pyragaitis su „kava“, rudų, šiltu vandenėliu. Pietums ir vakarienei makaronų pyragaitis. Vėl makaronai, makaronai... Bet ką išmintingi virėjai galėjo daryti, jei iš sandėlių gaudavo tik makaronus, o iš čiaupo vandenėlių...

Maitinimosi problema mūsų dypukišką visuomenę persekė ir dvi dalis: mažoji vėlykelių spekuliantų klasė ir pati gausiausia dorųjų, niekam tikusių klasė.

APIE LAIŠKUS

JONAS ŠARKA

Norėjau parašyti tik trumpą laiškutį apie laiškus „Draugui“, bet nepavyko, nes atsidūriau akligatvin. Kaip nebandžiau savo mintis sutalpinti į redakcijos reikalaujamą formatą, mano mėginimai vis nuėjo niekais. Tiesiog buvau priverstas rašyti ilgesnį sraipsnį, nes niekad neįmokau savo mintis suglausti, pasisakyti trumpai drūtai, kur reikia platesnių paaiškinimų. Nežinau, net kokių žanrų reiktų palaikyti šio mano rašinį. Gal spaudos apžvalga, humoreska, recenzija, ar net feljetonai. Mano tėtis šį dėstymo būdą tikriausiai būtų pavadinęs „zalatorkišku“, tuos, kurie daug šneka ir mažai pasako, jis zalatorkiškas vadindavo. (Užtikrinu, jog tai nieko bendra neturi su Vytautu Zalatorium, nemažai pasireikusių spaudoje, įskaitant ir „Draugą“.)

Ne kartą mūsų dienraštį užtikau pasisakymų, kad mėgstamiausias ir pirmiausias skaitytojų apžvelgiamas yra laišku skyrius. Aš irgi vienas iš tokių, juo labiau, kad retkarčiais pats parašau. Laiškuose randu labai įvairių ir įdomių pasisakymų suglausta forma, kartais net į polemiką įsileidžiant. Tas skyrius man – tai tartum skubus pasmaguriavimas, informacijos išalkusiam. Net susidariau įspūdi, kad kai kurie skaitytojai be laišku skyriaus mažai ką daugiau ir beskaito. Turiu daugiau negu vieną pavyzdį. Vienaime pobūvyje mano

geras bičiulis painformavo, kad skaitęs mano paskutinį laišką „Drauge“, kuris jam patikęs. Kaip pensijon išėjęs pedagogas dar pridūrė, kad keturiais su pliusu jį įvertintų. Neblogai, pagalvoju. Prie progos jį užklausu, kaip įvertintų aną mano ilgąjį, š.m. sausios 20 d. laidoje spausdintą straipsnį. Tuo jis buvo didžiai nustebintas ir prisipažino, kad straipsnio net nepastebėjo. Pasiteisindamas dar pridūrė, kad jis laiko randas tik laišku skyriui. Ir išlindo yla iš maišo! Na, bet gal ir gerai, kad nepasikaitė; dar, ko gero, „dvoikė“ ar „kuolą“ būtų susukęs. Tai dar ne viskas. Per paskutinius, kažkieno suruošus cepelinų pietus, bene dar dvi moterys pagyrė tą mano laišką, bet apie ilgąjį rašinį nei cypė, anei šnipšt. Gal ir jos nepasikaitė, o gal ir nepatikėjo – negi imsi ir visų klausinėsi, ką jie skaito, ko neskaito. Laisvame krašte – laisva spauda. Dėl to visiškai nesupykau. Vienos, visgi, netyčia paklausia kaip jai patinka Danutės Bindokienės vedamieji. Tikėkit manim, ji man paaiškino, kad jau senokai jos straipsnių „Drauge“ nemačius, o kaip LB vadovė, neturinti laiko skaityti laikraščio. Še, tau, bobut, ir Devintinė! Tuo ir pasibaigė mūsų pokalbis. Iš šių incidentų susidariau įspūdi, kad kai kurie skaitytojai „Draugui“ nėra pakankamai draugiški, jo nuodugniau nepasikaita. Nesinori palikti tuo „bam-

Lietuviškų studijų savaitėje Dainavoje susitiko (iš kairės): dr. Kazys Ambrozaitis, dr. Vytautas Majauskas, Pilypas Narutis ir rašytojas Vytautas Volertas.

bekliu“ (pagal vieną laišką) ir nenoriu prarasti draugų, bet dabar jaučiu savotišką palengvėjimą apie tai bamebės. O dabar keletą žodžių apie „Jo Ekselenciją“.

Skaiciau laišką, kuriame autorė išreiškė nepasitenkinimą, kad „Draugo“ pirmajam puslapyje per dažnai figūruoja Algirdo Brazausko nuotrauka. Tuo klausimu aš stoju į redakcijos pusę. Man, pavyzdžiui, patiko ta nuotrauka, kur prezidentas ir buvęs premjeras kampe susigūžė labai rimtai šnekasi. Turbūt diskutavo apie tuos iš banko išimtus indelius, dėl kurių A. Šleževičius vėliau savo garbingą postą prarado. Man beporinant apie „Jo Ekselenciją“, atėjo laiškas iš mano vienintelės gyvos išlikusios tetos. Ir jį apie jį turėjo kai ką pasakyti, tad leisiu čia ir jai pakalbėti:

„Mūsų gyvenimas vienas delis anekdotas. Gal tuo ir sotūs esame. Laikraščiai, radijas, televizoriai mirga-marga vagystėm, žudynėm, korupcija. Nesėjom praryti bankų išvaistytų milijonų, žiūrėk, ir vėl milijonai nuostolių skaičiuojama, o mūsų „Jokers“ su svita važinėja ir supažindina pasaulį su Lietuva. Ar negėda klausyti, kad giriasi aplankęs 16-ą šalį, o dabar vyksta į Pietų Ameriką. Jam ne motais, kad jau viskas išvogta, nes jis pats šaikos vadas... O jis išreiškė, kad pravažinėta suma visko nekompensuos... Už tai raudono ir rausvo negaliu pakęsti. Jie visi vienas kitą traukia kaip tarakonai vis į geresnes vietas. Vienas kitą žino. Raudonieji Seimo nariai ir ministrai su savo „katiušomis“ tetos. Ir jį apie jį turėjo kai ką pasakyti, tad leisiu čia ir jai pakalbėti:

„Mūsų gyvenimas vienas delis anekdotas. Gal tuo ir sotūs esame. Laikraščiai, radijas, televizoriai mirga-marga vagystėm, žudynėm, korupcija. Nesėjom praryti bankų išvaistytų milijonų, žiūrėk, ir vėl milijonai nuostolių skaičiuojama, o mūsų „Jokers“ su svita važinėja ir supažindina pasaulį su Lietuva. Ar negėda klausyti, kad giriasi aplankęs 16-ą šalį, o dabar vyksta į Pietų Ameriką. Jam ne motais, kad jau viskas išvogta, nes jis pats šaikos vadas... O jis išreiškė, kad pravažinėta suma visko nekompensuos... Už tai raudono ir rausvo negaliu pakęsti. Jie visi vienas kitą traukia kaip tarakonai vis į geresnes vietas. Vienas kitą žino. Raudonieji Seimo nariai ir ministrai su savo „katiušomis“ tetos. Ir jį apie jį turėjo kai ką pasakyti, tad leisiu čia ir jai pakalbėti:

„SVARBIAUSIA MAN TUOS GELEŽINŠONIUS NUSIVILIOTI Į ANĄ GOJELĮ...“

1410-ųjų vidurvasary Vytautas, rengdamasis iki tol neregėto masto mūšui, kuriame dalyvavo 22 tautos, dangaus meldė žūtūtinai Lietuvos valstybės išlikimui reikalingos pergalės, o laukdami vyriausiojo karo vado ženklų karžygiai, pasak metraštininkų, kepė saulėje lyg šernai ant ieušmų.

Liepos 14 d. į Santaką, į pirmą kartą Lietuvoje rengiamą tokio pobūdžio Žalgirio mūšio paminėjimą, besirengiantieji kauniečiai ir miesto svečiai meldė, kad liautųsi vidudienį prapliuops lietus. Tik jis ir tegalėjo aptemdyti neeilinio reginio džiaugsmą – Kauno vicemeras Vaidevutės V. Margevičienės ir Vytauto

klubo sumanumu Santakos gojelyje užsimota vizualiai parodyti prieš daug amžių įvykusias šurprias kautynes. Teatralizuoto paminėjimo režisūrinė grupė – režisieriai Arvydas Lebeliūnas, Kęstutis Ignatavičius, scenarijaus autorius R. Marčėnas, muziejininkas Arvydas Pociūnas, dailininkė E. Žilinskienė, nepaisydami ribotų techninių galimybių, norėjo atkurti paties garsiausio Europoje XV amžiaus mūšio svarbiausius etapus. Kauno taikomosios dailės mokyklos mokiniai ir mokytojai gamino ginkluotę ir šarvus, senovinius rūbais ir ginklais parėmė kino studiją, tačiau net ir šios tikroviškos

detalės nebuvo pačios svarbiausios. Svarbiausia, kad begalinis visų šventės rengėjų ir dalyvių entuziazmas tarsi išgauto lietaus debes: tik nuo ankstauro ryto Santakoje turėjo darbo organizatoriai permirko, o apie 2 v. p. p. pradėjo rinktis žiūrovai jau dairis vietos ant žolės, ant kelių rezervuotų suolelių.

Kai Senamiesčio laikrodžiai muše trečią valandą popiet, Santakos prieigomis nepaliaujamam srautu plūdo žiūrovai... Organizatoriai ir dalyviai ne nuo karščio, o nuo skubos ir darbų sukaite, dar surado minutę kitą pašnekesiui. Vienas iš šventės režisierių Kęstutis Ignatavičius pripažino, kad jai pasirodė per rekordiškai trumpą laiką – per tris savaites. Duodamas paskutinius nurodymus VRM Vidaus tarnybos 1-ojo pulko kapitoniui Vidmantui Bižiui, prašė dar sykį pasitikrinti, ar pasirengę medikai, jei atsitiktinai įvyktų kokia nors nelaimė: nors ginklai ir butaforiniai, bet visgi tai ietys, kalavijai. Autentiško dydžio ir storio kalavijai – mūšio simbolis – buvo įsmeigtas mūšio lauko centre, pusiaukeleje tarp „sajungininkų pusės“ ir „kryžiuočių“ palapinės. „Mes – tik lietuviai“, pasididžiavo kapitonas V. Bižys, atlydėjęs „mūšį“ 160 kareivių. Tiesa, 20 teko „paskolinti kryžiuočiams“. V. Bižys sakė, jog kareivių entuziazmas jau per įvykusias keletas repeticijas buvo didžiulis, tad „mūšio“ visi labai laukia, o „kariaus“ pagal muziejininko, senovės lietuvių ir jų priešininkų karinės taktikos bei ginkluotės žinovo Arvydo Pociūno parengtą planą.

Šventės rengėjų „būstinė“ – palapinė greta įgarsinimo aparatūros – buvo tuščia: kiekvienas turėjo užduotį. O ir „mūšio“ metu režiaieriams teko atsakingi vaidmenys: Arvydas Lebeliūnas skaitė Jogailos tekstą, Kęstutis Ignatavičius – mažą gistro heroldo. „Vytauto“ žodžius skaitė aktorius Ridas Žirgulis. O jį antrininkus – kaskadininkus – pristatė sporto mokyklos „Marva“ direktorius Sigitas Grigaitis: jo lydimi „mūšį“ atvyko 18 žirgų ir raitelių. Jogaila vaidino trenieris Kęstutis Simanavičius, o Vytautą – sporto meistras Rimantas Babrauskas.

Muziką šventei sukūrė kompozitoriai Giedrius Kuprevičius ir Vidmantas Bartulis, o tolimos epochos dvasią senovinėmis dainomis perteikė etnografiniai ansambliai „Blezinga“, „Lokysta“, „Žaisa“, „Kaukutis“, jiems talkino Gytis Paškevičius, Petras Vyšniauskas.

Nors ir kaip ragino lietuvių liaudies dainų atlikėja Veronika Povilionienė tautiečius sėsti, nes „mūšis vėluoja“, numatyta valandą tik sugaudė trimintai, o fakelą lydinčios Vytautų klubo nariai niekaip per minią negalėjo pasibraiuti link aukuro. Tik „svečių kalnelėje“ nebuvo sumaišties: iš čia kautynes patogiai stebėjo ir krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, miesto ir apskritys valdžia, o miestėlenai it įkalti nesitraukė iš patogių stebėtojų vietų. Pagaliau, dar spėjus organizatoriams išginti iš mūšio lauko fotokorespondentus, etnografiniai ansambliai pradeda šventę: Lietuva išlydi savo karių, skamba „Aš papuošiu žirgo galvą pinavijom“, „Kur lygūs laukai“, o priešininkų stovykloje jau liepsnoja laužai... K. Ignatavičius prašo absoliučios tylos ir skelbia Žalgirio mūšio inscenizaciją, pasirodo Lietuvos kariuomenė, Vytautas ir Jogaila...

Prasidėjo kautynės, driokšėjo patrankos, lauką pamažėl nuklojo kryžiuočių „lavonai“ (pagal scenarijų mūšio nuostoliai turėjo būti tokie: 132 nukauti, 20 kryžiuočių paimti į nelaisvę). Mūšis truko apie 40 minučių.

(„Kauno diena“, 07.15)

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS
Broker-Associate
Patamauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAITIS
Bus. 312-585-6100 Page 312-308-0307
Fax. 312-585-3807

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPOTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVENKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 98th Street
Tel. (708) 424-8884
(312) 581-8884

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiumo ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas priimanomis kainomis. Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
312-925-4331

MOVING-KRAUSTYMAS
Profesionalus kraustymas priimanomis kainomis jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Skambinti:
708-424-7183
312-539-3547

TAISOME
SKALBIMO IR DŽOVINIMO MAŠINOS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 312-585-8624

KAUNO MENO ANSAMBLIO „AINIAI“ KONCERTAI

ŠI SEKMADIENĮ, LIEPOS 21 DIENĄ
12 val. – Lietuvių Centre, Lemonts
4 val. p.p. Jaunimo Centre, Čikagoje

Gražus lietuviškas žodis, muzika ir dainos laukia visų!

Meno vadovas – P. Venaslovas,
muzikos vadovas – J. Urbonas

Visus kviečia: Brighton Parko Lietuvių namų savininkų draugijos valdyba

LIETUVOS NAŠLAICIŲ GLOBOS KOMITETAS

2711 71 St., Chicago, IL 60629

DĖKOJA

A. a. IRENOS BANAITIENĖS, atminimą pagerbdama, jos dukritė Gintarė Ivaškienė rado: „A. a. Mamytė labai sielojosi ir privertė rėmė Lietuvos našlaičius ir Sibiro tremtinus. Daug jos giminų yra buvę ištremti, kai kurie ir mirė Sibire. Vėlonės atminimą pagerbdama, šeimos pageidavimu aukojo Sibiro tremtinams: \$50 H. ir E. Andruskos, Woodhaven NY; Lietuvių Moterų Federacija / A. Pintach West Milford, NJ; dr. J. ir G. Gudauskai. \$45 G. Ivaškienė, Monroe, CT. \$25 Genovaitė Meilūnienė, New York, NY. \$20 Sofija Skobeikienė, Richmond Hill, NY; J. ir A. Vytuvai, Woodhaven, NY. \$10 Jieva Jankutė, Woodhaven, NY. Iš viso \$270.00. Reikiame užuojautą vėlonės atminimams ir dėkojame aukotojams!

Vytauto Didžiojo paminklas Kaune.

I KLAUSIMUS ATSAKO JĖZAUS DRAUGIJOS NARIAI

Pokalbis su Lietuvos-Latvijos provincijolu
T. Jonu Boruta, SJ

— Kiek turite naujokų? Kokiais keliais ir būdais sten-giatės surasti kandidatų į naujokyną?

— Siemet liepos mėn. Niur-berge turėtų baigti naujokyną du mūsų provincijos naujokai ir du turėtų pradėti Innsbroke. Jėzuitai paprastai sau kandi-datų neieško. Patys jaunuoliai turi savarankiškai apsispręsti, ar jie troškia gyventi klusnumo, neturto ir skaistybės dvasia. Ar jie gilesne teologine dvasia pa-siryžę žengti apaštalavimo ke-liu. Pernelyg ipareigojantis ir nelengvą našta uždėdas pašau-kimas būti jėzuitu. Todėl vargu, ar galima tikėtis, kad prikalbin-tas ar kitokiais būdais suvilio-tas kandidatas pajęs pakelti ir su meile nešti šią našta. Ne vi-lionės, kalbinimai, bet tikros meilės Jėzui kelias gali paža-dinti tikrą ir nuosirdų pašau-kimą.

— Kas naujokams vadovau-ja? Kiek turite kandidatų į Jėzaus draugiją? Kur turėtų kauptis ir kaip turi būti pa-sirengęs tas, kuris norėtų tapti jėzuitu?

— Innsbroke naujokyno vado-vas yra T. Severinas Leitneris, SJ. Niurberge — T. Francas Meuresas (Franz Meures). Lie-tuvoje būsimieji kandidatai kauptis į T. Lionginą Virbalą, SJ, (Rotušės a. 12; 3000 Kaunas, tel. (370) (27) 22-00-98). Po po-kalbio minėtas Tėvas pasako, ką toliau reikia kandidatui da-ryti. Iševijoję lietuviai kandi-datai kauptis į tėvą Antaną Sau-laitį, SJ, Čikagoje.

— Kokia padėtis visuose lie-tuvių jėzuitų namuose?

— Kaip ir visų Lietuvos žmo-nių, šiandien padėtis nėra leng-va. Ši tą galima padaryti tik tai su užsienio geradarių tiek dvi-sine, tiek ir materialine para-ma.

— Kaip vertinate abiejų lie-tuvių jėzuitų gimnazijų darbą Lietuvoje ir koks jų li-kimas?

— Abi gimnazijos teikia gražių vilčių. Gal jose pasiseks parengti Lietuvai žmonių, kurie rūpinsis ne vien savo karjera, asmeniniu gerbūviu, sąskaita banke, bet ir savo tautos ateiti-mi, visuomenės labu. Tokių žmonių dabar labiausiai reikia. Toks yra mūsų pats svarbiau-sias darbas, kuriam pritaria ir mūsų vadovybė.

— Ar turėjo kada nors Lie-tuvos jėzuitai iš savo tarpo iš-rinktą vyskupą ar arkivysku-pą? Kaip sutiko Lietuvos jė-

zuitai žinia, kai Kauno arki-vyskupu buvo paskirtas jė-zuitas T. Sigitas Tamkevi-čius?

— Lietuvos-Lenkijos karalius Jonas Kazimieras, būdamas jė-zuitu naujoku, popiežiaus buvo pakeltas kardinolu, bet tatai jam pakenkė: palikęs naujoky-ną, panūdo tapti Lietuvos-Len-kijos karaliumi. Tačiau buvo nelaimingas valdovas. Taigi net bažnytiniai aukšti postai susu-ko galvas. Po 1773 m. ordino panaikinimo kelis buvusius Lietuvos jėzuitus popiežius pa-skyrė vyskupais. Praeitę Lie-tuvos provincijon buvo įstojęs vienas Kijevo lotynų apeigų vyskupas. Regis, gavęs popie-žiaus specialų leidimą ir atsi-sakęs savo vyskupijos. Jis buvo palaidotas Vilniuje po Šv. Kazi-miero bažnyčia.

Jėzuitai niekad netroškė būti vyskupais ir nesidžiaugia, kai ka-nors iš jų paskiria. Jėzaus drau-gija netenka savo lsteigėjo pa-rinktai veiklos sričiai gerų dar-bininkų. Jėzuitas, kaip ir kitų vienuolių narys, tapęs vyskupu tarsi lieka suspenduotas savo vienuolijoje, kolei eina popie-žiaus jam paskirtas pareigas.

Lietuvių jėzuitų provincijolas kun. Jonas Boruta.

Jis negali būti nei jėzuitų vado-vybėje, nei patarėju-kon-sultatoriumi. Vienuolijon su-grįžta tik tada, kai išeina pensijon, — popiežiaus išleistas į poilsį. Tais pačiais metais, kai mūsų provincijos kun. Sigitą Tamkevičių, SJ, popiežius Jonas Paulius II paskyrė Kauno arki-vyskupo pagalbininku, kitą Lie-tuvos provincijos kunigą Juo-zą Vėrtą, SJ, (Werth) paskyrė Novosibirsko apaštalinio admi-nistratoriumi.

Vyskupui Sigitui Tamkevičiui tapus Kauno arkivyskupu, net išsiggandome: gerai supratome,

Clevelando lietuviai olimpinės ugnies garbės sargyboje š.m. birželio 9 d. II eil. iš eilės — Ada Stungienė ir dr. Viktoras Stankus, LB Clevelando apylinkės v-bos ko-pirmininkai.

Nuotr. K. R. Volterienės

IRAŠYTA KALINIO IŠPAŽINTIS

Huntington, Indiana, išeinan-čiame laikraštyje „Our Sunday Visitor“ (birželio 9 d.) rašoma apie incidentą susilaukusį tarp-tautinio dėmesio. Nedidelis kalėjimas Lane County, Oregon valstijoje, susilaukė didelio atgarsio ir Vatikane, kadangi tame kalėjime, saugumo parei-gūnai išrašė į magnetofono juos-telę žmogžudystę įtariamo kalinio išpažintį.

Portland, Oregon, arkivysku-pija pareikalavo, kad tas įrašas tuojau būtų sunaikintas. Prie to arkivyskupijos reikalavimo pri-sijungė ir Vatikanas. Vatikano valstybės sekretorius, kardi-nolas Angelo Sudano įteikė laišką JAV ambasadoriui Vatikane Ray Flynn, kuriame rašoma, kad Šventas Soetas griežtai draudžia išpažintį įrašinėti. Esą neleistina, kad tas įrašas būtų kur nors panaudotas. Bažnyčios

kokia sunki našta užgulė jo pe-čius. Juk kokiomis sudėtingo-mis dabarties aplinkybėmis visa tai atsitiko. Melskime visi kar-tu Viešpaties, kad suteiktų kantrybės, išminties, kai susi-durs su sunkumais, nesuprati-mu ir net šmeižtais. Melskime malonės, kad arkivyskupas Sigitas nepavargtų, atnaujinan-damas Lietuvos žmonių tikėjimą ir Bažnyčią Lietuvoje. Tebūna gyva šv. Augustino mintis: „Ec-clesia est semper reformanda“.

Tatai sunkus uždavinys, reikalaujantis žmogaus galias pranokstančių jėgų. Čia reikia šv. Dvasios malonės. Melskime, kad arkivyskupas Sigitas būtų atviras šv. Dvasios dovanoms.

— Gerb. provincijole, dėko-jame už atsakymus. Linkime daugaus palaimos, ypač Švč. Mergelės Marijos ir mūsų įkūrėjo šv. Ignaco nuolatinės globos jūsų ir visos provincij-os veikloje ir gyvenime.

Kalbėjosi
kun. K. J. Ambrasas

Circuit teismo teisėjas Kip Leonard įrašą konfiskavo, o

istatymu, išpažinties paslaptis esanti nepažeidžiama, o kuni-gas, ją pažeidęs, būtų eks-komunikuotas.

Balandžio 22 d. vietos kle-bonas kun. Tim Mockaitis buvęs pakviestas išklausti. 20 metų amžiaus vagystėmis ir žmogžu-dyste kaltinamo kalinio Conan Wayne Hale išpažintį.

Išpažintį įrašyti įsakymą davė, pasitaręs su kitais apy-gardos advokatais, advokatas Doug Harclerod. Išpažintį įra-šius, sekančią dieną buvo išduo-tas „Search warrant“, sutei-kiantis teisę įrašą išklausti.

Kun. T. Mockaitis tik gegužės 4 d. sužinojo apie išpažinties įrašymą, kada laikraščio kores-pondentas jį pakvietė tą įvykį pakomentuoti.

Apygardos adv. D. Harclerod tvirtino, kad pagal County vei-kiantis įstatymus išpažintis gali būti įrašinėjama. Tačiau, susilaukęs didelio spaudimo iš Bažnyčios ir žmonių, sušaukęs spaudos konferenciją, prisipažino padaręs klaidą, leis-tamas išpažintį įrašinėti. Teikdamas, kad jo veiksmas, pagal Oregon valstijos įstaty-mus buvęs legalus, sakė: „Nepaisant, kad yra dalykų, kurie gali būti legalūs ir etiški, bet paprasčiausiai neteisingi. Aš priėjau išvados, kad įrašinė-jant slaptą kunigo ir penitento bendravimą, peržengiau nepri-imtino elgesio ribą“.

Išreiškęs atsiprašymą jis sakė, kad nenorėjęs tuo savo poelgiu parodyti nepagarbą Katalikų Bažnyčiai, kun. T. Mockaitiui ir to tikėjimo žmonėms. Jo tikslas buvęs su-rasti teisybę dėl nužudytų trijų jaunų žmonių. Patikino, kad jo panaudotas metodas daugiau niekuomet nebūsias varto-jamas. „Yra daug piliečių, kurie šio metodo nemėgsta“, pasakė adv. D. Harclerod.

Circuit teismo teisėjas Kip Leonard įrašą konfiskavo, o

dviems bylos kaltintojams, vienam detektyvui ir sekretorei, išklausiusiems įrašą, įsakė niekam turinio neatskleisti ir informacijos neteikti.

Portland vysk. Kenneth D. Steiner, apygardos advokato D. Harclerod atsiprašymą priėmė.

Portland arkivyskupijos Pasto-racinės tarnybos valdytojas adv., kun. Michael Maslowsky pasakė: „Šis išpažinties įrašas sudaro didelę grėsmę mūsų reli-gijos praktikai. Bažnyčia dėsianti visas pastangas, kad įra-šo niekas daugiau negirdėtų ir kad jis būtų sunaikintas“. Vys-kupas Kenneth D. Steiner pa-reiškė, kad išpažinties niekas, net ir Popiežius, negali atsklei-sti. Išpažinties paslaptis esanti apsaugota mirtina nuodėme.

Adv. D. Harclerod stengsis kad Oregon valstijos įstatymas, liečiantis išpažintį, būtų peržiū-rėtas ir papildytas taip, kad išpažinties paslaptis būtų apsaugota.

Šis nemalonus atvejis jau yra pasiekęs ir JAV Kongresą. Long Island, NY, atstovas Kongrese, respublikonas, katalikas Peter King rūpinsis, kad būtų pareng-tas įstatymas kuriuo, išpažinties įrašinėjimas būtų laikomas kriminaliniu aktu.

P. Palys

DIEŅRAŠČIŲ TIRAŽAI VASARĄ SUMAŽEJO

Daugumos pagrindinių Lietu-vos dienraščių tiražai liepos pra-džioje, palyginti su sausio mėne-siu, sumažėjo. Laikraščio „Vers-lo žinios“ duomenimis, di-džiausio dienraščio „Lietuvos ryto“ tiražas sumažėjo nuo 73 iki 62 tūkstančių egzempliorių, o antro pusmečio prenumerata sumažėjo 18%.

Kaip korespondentas sužinojo „Kauno dienos“ sekretoriata, metų pradžioje šio dienraščio ti-ražas buvo 55,000 egzempliorių, o dabar — 53,000.

„Lietuvos aidas“ tiražas nuo sausio pradžios iki liepos 1 d. su-mažėjo nuo 22 iki 19 tūkstančių, „Dienos“ — nuo 9,200 iki 5,880 egzempliorių.

Vienintelis dienraštis, kurio tiražas vasarą nesumažėjo, o pa-didėjo, yra „Respublika“. Jo ti-ražas išaugo nuo 35,000 iki 39,000 egzempliorių. Šio dien-raščio vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas Rytas Staselis „Verslo žinioms“ sakė, kad tiražo augimą nulėmė ne tiek pagausėjusi reklama televizijo-je ir radijuje, kiek 5 litais su-mažinta prenumeratos kaina.

UAB „Lietuvos rytas“ direk-toriaus Vidmanto Strimaicio nuomone, tiražo sumažėjimas yra sezoninis reiškinys. Pasak jo, dienraščio pardavimas rudenį turėtų vėl išaugti. Didžiąją dalį savo tiražo pagrindiniai dienraščiai parduoda Vilniuje, tuo tarpu rajonuose dėl gerokai žemesnių kainų populiarsnė vietinė spauda.

(AGEP, 07.02)

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1996 m. liepos mėn. 18 d.

5

A.†A.

HELENA LENA BITNERIENĖ Tranelytė

Gyveno Montreal, Canada.

Sunkios ligos pakirsta mirė 1996 m. liepos 5 d. ir buvo palaidota liepos 8 d. Mississauga, Ont., Kanadoje.

Nuliūdę liko: vyras Jonas, dukros Vilija ir Ariana su šeimomis; seserys Emmy Salcunienė su dukra, Anna Bendikiene Kanadoje ir Aldona Pankiene Chicagoje su šeimo-mis; brolis Juozas su šeima Kanadoje ir kiti gimines bei draugai.

Vyras, dukros su šeimomis, brolis ir anūkai.

DVIRAČIAIS APLINK LIETUVĄ

Liepos 8 d. vėlai vakare Vil-niuje, Arkikatedros aikštėje po 60 valandų trukusios kelionės finišavo Mindaugo karūnavimo — Valstybės dienai pažymėti skirtas dviratininkų išstvermės žygis aplink Lietuvą. Iš 24 žy-gio dalyvių visą 1,253 km kelią be poilsio nuvažiavo tik vienas — 36-erių metų palangieškis gaisrininkas Saulius Bielinis.

Šis vyras ir pernai — tik tada dar su dviem dalyviais, nė kar-to nesėdo poilsio į dviratininkus lydinčių autobusą.

„Šeštadienio rytą Vilniaus Arkikatedros aikštėje prasidė-jusios kelionės nuotolis — 1,253 kilometrai — simboliškas, pri-menantis Mindaugo karūnavi-mo ir Lietuvos valstybės ikū-rimo metus (1253)“, sakė Eltai žygi surengusios Lietuvos triat-lono federacijos prezidentas Juo-zas Kembrė. „Daug išstvermės ir ryžto reikalaujančios lenktynės rengiamos antra karta, ketina-me jas padaryti tradicinėmis“.

Finishe buvo įteikti apdovano-jimai labiausiai pasižymėju-

siems dalyviams — atsižvel-giant į amžiaus grupes ir nuva-žiuotą kelią. Jauniausiojo prizas teko 14-mečiui vilniečiui Auri-mui Medoniui, įveikusiam 250 km, vyriausiojo — 67-mečiui vil-niečiui Andriui Pužiui, nuvažia-vusiam 850 km. Tarp dalyvių buvo ir trys moterys. Pakeliui prie grupės prisijungdavo vietos dviratininkai. Druskininkuose žygio dalyviai buvo trumpam sustoję — padėjo gėlių prie pa-minklo Lietuvos karaliui Min-daugui.

SKULPTŪROS ANT ARKIKATEDROS STOGO

Vilniuje ant Arkikatedros ba-zilikos stogo šį mėnesį bus pradėtos montuoti trys skulptū-ros — šv. Kazimiero, šv. Elenos ir šv. Stanislovo. Originalios skulptūros buvo sunaikintos 1950 m. Žalvarinių skulptūrų autoriai — skulptoriai Stanisla-vas Kuzma ir Vytautas Navic-kas. Jie jas atkūrė pagal nuo-traukas. Manoma, kad skulptū-ros ir jų pastatymas kainuos 360,000 litu

(LR, 06.01)

Birželio 14 d. įvykusiame demonstracijoje buvusios sovietų genocido aukoms prisiminti, susirinkusiųjų dalis Daley Plazoje, Čikagos miesto centre.

Nuotr. Jono Tamalaicio

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems sintiniams AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

**Pinigai pervedami doleriais
nuo išsiuntimo dienos į gavėjo
rankas tarp 2 - 5 dienų.**

Galimybė pervedti dolerius iš Lietuvos į JAV.

TRANSPAK - vienintelė siuntinių persiuntimo įstaiga, kur pinigai pervedami pagal Illinois valstijos leidimą.

MAISTO SIUNTINIAI.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

**TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772**

Sekmadienį, liepos 28 d.

Nek.Pr. Marijos Seserų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Koncelebruotos Šv. MIŠIOS
Pagrindinis celebrantas: Tėv. Antanas Saulaitis, SJ
12:00 VAISĖS, užsiėmimai
1:30 pp. Liaudies šokiai ir dainos: praveda Bostono SODAUTO
3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA
Vėlavų nuleidimas
4:00 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS
4:30 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą
UŽKANDŽIAI prieš kėlionę namo

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti -
pasikvieskite ir savo draugus!

Vilniaus arkikatedros detalė.

Nuotr. Alberto Korošo

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kunigas Valdemaras M. Cukuras, Ateitininkų federacijos Dvasios vadas, mirė Vilniuje liepos 17 d., 1:30 v. p.p. Lietuvos laiku. Bus laidojamas Lietuvoje. Šarvojamas ketvirtadienį, liepos 18 d. vakare Nemunėlio Radviliškyje (Biržų rajone), kur laikė savo primicijas. Laidojamas šeštadienį, liepos 20 d., 12 val. vidurdienį Lietuvos laiku.

Kun. Valdemaras Cukuras

Visos mergaitės Jaunujų Ateitininkų stovykloje Dainavoje nepaprastai laimingos, nes joms vadovauja pačios geriausios vadovės visame pasaulyje: **Janina Adickaitė, Lidija Dutton, Monika Gyltė, Tania Mikaitytė, Lina Sidrytė ir Rima Viliamaitė.**

JAV LB Lemonto apylinkės valdybos ruošiamą gegužinę vyks rugsėjo 8 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centro aplinkoje, Lemonte. Jau 25 metai antrąjį rugsėjo sekmadienį Lemonto LB apylinkė ruošia gegužines, kurios tapusios tradicine Lemonto lietuvių diena. Visuomenė kviečiama datą pasizymėti ir pobūvyje dalyvauti.

„Jaučiai ir peniškiai papjauti, gira užraugta...“, kaip toje pasakoje. Kodėl? Dienraščio „Draugo“ renginių komitetas, vadovaujamas darbščios ir sumanios visuomenininkės Marijos Remienės, sparčiai ruošiasi liepos 28 d. įvyksiančiam „Draugo“ vasariniam pobūviui gamtoje, tėvų marijonų sodelyje, Čikagoje. Prašome visų skaitytojų ir neskaitytojų, visų „Draugo“ bendradarbių, bičiulių ir net „nedraugų“, paskirti liepos 28 d., sekmadienio, popietę smagią pasizymėjimui, pasivašinimui, pabendravimui.

Skaitytojų ir vyrų skautų draugovė kviečia visas seses ir svečius sekmadienį, liepos 28 d., dalyvauti iškyloje Ateitininkų namų sodelyje, Lemonte. Pradžią 12 val., tuoj po šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijoje.

Naujas „Draugo“ administratorius Ignas Budrys prie spaudos stalo. Deklamacijos tautinių šokių šventės programa ruošioje Hyatt Regency viešbutyje, Rosemont IL.

x Vakar, trečiadienį Čikagoje jau atskrido Kauno „Ainių“ ansamblis, kuris jau ruošiasi savo dviems pasirodymams Čikagoje ir apylinkėse. Kauniečiai šį sekmadienį, liepos 21 d., 12 val. koncertuos Pasaulio lietuvių centre Lemonte, o 4 val. p.p. Jaunimo centre. Čia bus automobilio apsauga. Bilietų kainos – tik 10 dol.

(sk)

Vincas Derencius, Sunny Hills, FL, savo dukters a.a. Ramonos Derenciušės atminimui paaukojo 2,000 dolerių Vilkauskio katedros atstatymui. Pinigai į Lietuvą bus persiųsti „Draugo“ moderatoriaus kun. Viktoro Rimšelio, MIC, rūpestiu.

Marijonų provincijolas, Tauriškių parapijos klebonas kun. Pranas Raciūnas, MIC, birželio 1 d. grįžęs iš ligoninės, rado išplėstą savo kleboniją. Padaryta nuostolių už apie 80,000 litų.

Kristina (Kličūtė) ir dr. Edis Razmos liepos 3 d. susilaukė pirmagimės dukrelės Gabrielės Jinos. Naujagimė suteikia daug džiaugsmo tėveliams, džiaugiasi nauja dukraite ir seneliai – dr. Antanas Razma ir Algis Kličius iš Atlanta, GA.

Ar turite problemų su „Draugo“ pristatymu? Jūs ne vieni, nes daug kartų gauname nusiskundimų iš savo skaitytojų Čikagoje bei apylinkėse, kad dienraštis ateina „kaip paštu užveina įkvėpimas“. Kadangi šiuo metu paštas visais imanomis būdais stengiasi pataisyti savo įvaizdį po buvusių sutrikimų, galbūt būtų labai efektinga, jei mūsų skaitytojai, kurie reguliariai negauna „Draugo“, pradėtų rašyti laiškus į anglišką laikraštį ir pasiskųsti pašto nepareigumui. „Draugo“ administratorius daug kartų mėgino reikalus sutvarkyti su pašto įstaigomis, gavo daug pažadų, bet gerų rezultatų vis nesulaukiame. Skundai angliškose laikraščiuose gal bus veiksmingesni. Verta pamąstyti.

Dainavos stovyklavietėje pakrūmiais, pakampiais vaikščioja vaikai su tinklais, barometrais, termometrais ir padidinamais stiklais. Ne, tai ne seklių būrys, o gamtos būrelis jaunųjų atkū stovykloje, kurie su mok. **Loreta Bradūniene** pildo uždavinius.

Lietuvių vyrų olimpinė krepšinio rinktinė pirmadienį, liepos 15 d. vakare, Rosemont Horizon stadione, Rosemont, IL, vykusiose paskutinėse kontrolinėse rungtynėse prieš Atlanto žaidynes, nugalėjo Graikijos komandą 85-83. Pergalę gana permainingose rungtynėse lietuviams nulėmė NBA lygoje rungtyniaujančių mūsų krepšininkų Šarūno Marčiulionio ir Arvydo Sabonio žaidimas. Šiose rungtynėse Sabonis įmetė 22 taškus, o Marčiulionis 15 taškų.

Naujas „Draugo“ administratorius Ignas Budrys prie spaudos stalo. Deklamacijos tautinių šokių šventės programa ruošioje Hyatt Regency viešbutyje, Rosemont IL.

x TRANSPAK praneša: „Kovo pradžioje Lietuvoje gyveno 3 milijonai 709 tūkst. gyventojų arba 2822 žmonėmis mažiau, nei metų pradžioje“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

(sk)

POŠVENTINIS KONCERTAS

Tautinių šokių mylėtojai vel traukė į Jaunimo centrą Čikagoje liepos 9 d. vakare, kad kartą galėtų pasižiūrėti ir pasigėrėti tautiniais šokiais.

Jau prieš 7 val. JC didžioji salė ir balkonas buvo pilnutėliai nekantriai koncerto laukiančių žiūrovų. Šio pošventinio koncerto „rūpintojėle“ buvo T.Š. šventės organizacinio komiteto narė Rita Šakenienė. Ji ir pradėjo koncertą, pasveikindama visus ir dėkodama, kad taip gausiai susirinko. Pranešė, kad šį vakarą matysime dvi taut. šokių šokėjų grupes iš Argentinos: tai „Inkara“ iš Buenos Aires ir „Saltini“ iš Rosario, iš Brazilijos „Nemuna“, o iš Lietuvos – Panevėžio „Grandinėlės“.

Pagiedojus Tautos himną ir „Grandinėlių“ visus pasveikinus „Kepurinė“, R. Šakenienė pakvietė Lietuvos Kultūros min. Juozą Nekrošį tarti žodį. Jis sakė: „Sužavėtas esu ypač, kad susirinko tiek vaikų ir jaunimo. Kūltūra ir meilė jai yra toks ryšys, kuris sujungia mus visus. Per šimtmečius kultūra išlaikė mus. Mes nedidelė tauta. Kūltūra yra vertybė, kuri mus pasaulyje gali išskirti ir didelis aukštumas. Džiaugiuos pabuvęs X šokių šventėje. Dabar visi galvokime apie 1998 m., kai Vilniuje bus sporto, dainų ir šokių šventė, kuria mes atsišveikinsime su šiuo šimtmečiu ir žengsime į 21-į! Tai bus prasmingas, nepakartotinas susitikimas“.

VYRESNIEJI MINI TĖVO DIENA

Šiltą birželio 19-os trečiądienio popietę vyresnieji susirinko „Seklyčion“ Tėvo dienos paminėti. Sumanios programą vadovės Elenos Sirutienės dėka šios dienos minėjimo programa buvo įdomiai suorganizuota.

Pradėdama šį minėjimą, programą vadovė pirmiausia pasveikino visus tėvus ir kartu pristatė šios dienos prelegentą kun. Viktorą Rimšėlį, dabartinį „Draugo“ dienraščio moderatorių. Savo paskaitoje tėvas V. Rimšelis priminė, kad nepriklausomoje Lietuvoje buvo populiaru Motinos diena, o Tėvo diena visai nebuvo minima. Ji atsirado daug vėliau.

Vaikai myli savo motiną, kuri artimiausiu su jais bendrauja, bet vaikai taipgi turi didžiulius savo tėvų ir gerbti jo autoritetą, kaip šeimos galvos. Jis pateikė keletą neigiamų tėvo pavyzdžių, paimtų iš konkretaus gyvenimo įvykių. Savo pateiktus pavyzdžius pajavairino humoru, sukeldamas linksma nuotaiką. Bet išvadoje – tėvą reikia gerbti ir mylėti, tada šeima bus darni.

Mes tėvų vadiname ir patį Dievą, nes jis yra visų žmonių tėvas, įkvėpęs kiekvienam nemirtingą sielą. Čia jis pateikė pavyzdžių iš savo paties gyvenimo, prisimindamas savo tėvo mirtį. Ne visi tėvai šeimos yra laimingi. Daug jų yra vienišų, apleistų, ypač senatvėje.

Čia prelegentas priminė krikščionybės skilimą XI am. i Rytų ir Vakarų bažnyčias, liečiant Šventosios Dvasios asmenį. Rytų Bažnyčia tvirtina, kad Šventoji Dvasia pareina iš Dievo Tėvo, o Vakarų Bažnyčia, kad iš Tėvo ir Sūnaus. Ir taip šis klausimas buvo svarbiausia skilimo priežastis.

Po paskaitos E. Sirutienė dėkojo tėvui V. Rimšeliui už gražias mintis, pateiktas tokia linksma forma ir prisegė jam rožės žiedą. Vėliau buvo per-

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Tel. (312) 847-7747.

mingas, nepakartotinas susitikimas“.

Jis kvietė visus ruoštis ir dalyvauti. R. Šakenienė pakvietė Dalia Šokienę vadovauti vakaro programai. D. Šokienė, deklamudama eiles apie Lietuvos ilgesį, jos gamtą ir grožį, įdomiai sujungė poezijos žodį su tautiniais šokiais. Pirmiausia pasirodė „Saltinis“. Jis šoko ir vėliau, nes tautinių šokių grupės vis kaitaliojosi. Šį vakarą šoko argentinietiškus tautinius šokius: „Huella“, „Gato“, „Chacarera“ ir „Pericon“. Jie ypač gražiai atliko šokius, kuriuose labai įspūdingai naudojo Argentinos vėliavos spalvų skareles (baltas ir žydras). Vieno šokio metu jie atnešė į sceną Argentinos vėliavą ir sušuko „Viva Argentina“, nes pasirodė, kad liepos 9-ji yra Argentinos Nepriklausomybės diena. „Saltinio“ vadovai yra Mario Kalainis ir Christian Munoz.

Panevėžio „Grandinėlės“ mergaitės šį vakarą vilkėjo kiek kitokiais tautiniais rūbais – languotais sijonais ir prikytėmis su raudonai jaustais raštais. „Grandinėlės“ šoko ypač gražiai, kiekvienas šokėjų judesys buvo tikrai preciziškas ir visa grupė šoko vieningai, darniai, meniškai. Tai jų vadovės ir choreografas Zitos Rimkuvienės darbo vaisius! „Grandinėlės“ šoko savo koncertinę programą: „Pynimėlių“, „Kolenė“, „Šyvi“, „Gailing“, „Minjoną“, „Jurginų valsa“, „Galalių gegužinę“ ir „Jaunimėlin“.

„Inkaras“, vadovaujamas Juozo Puliko, pašoko įvairių tango variantų: ir kt. argentiniečių šokių: „Tango chelo“, „Takitito“, „Militar“ ir „La cumpar-

traukėlė, ir visi buvo pavaišinti raudonu vynu.

Po to Ema Žiobrienė paskaitė aktualų rašinį, liečiantį tėvo meilę ir pagarbą.

Tada programą vadovė pakvietė prieš metus atvykusią iš Lietuvos Dalią Gedvilienę su dukrele Agne ir sūneliu Karoliu. Pati mamytė sėdėjo prie pianino, ir visi trys padainavo ne vieną, bet keletą dainelių, pasikeisdami po du ir net solo. Paskutinė dainelė buvo įspūdingiausia, nes vaikai savo dainelę palydėjo įvairiais rankų judesiais ir veido išraiška, todėl susilaukė programėlę plojimų.

Pabaigus programėlę, Daliai buvo įteikta gėlių puokštė, o Agnė ir Karolis gavo po raudoną rožės žiedą.

Po to buvo pietūs, ir visų nuotaika pakili, tik gaila, kad tėvelių tebuvo vos aštuoni, tik mamytės užpildė „Seklyčią“.

Apol. P. Bagdonas

Džiaugsmas savos komandos laimėjimu Rosemont Horizon salėje liepos 15 d., kai krepšinio rungtynių įkarštyje susitiko Graikijos ir Lietuvos olimpinės komandos.

Nuotr. Indrė Tjūnėlienė

Šokėjai iš Argentinos ir Brazilijos, pasirodę Čikagos vidurmiestyje, Daley Civic Center aikštėje, š.m. liepos 10 d.

Nuotr. Zigmo Degučio

cita“. O „Inkaro“ veteranai šokėjai jaunatviškai, melsvomis ir baltomis skarelėmis sudarinėdami įvairias figūras, pašoko „Pericon“ ir „Gato Patriotic“. „Nemunas“, vadovaujamas Rosanos Taschetto-Ramšauskaitės ir dėvės gražiais liet. tautiniais rūbais, pašoko „Patrepselį“. Jie savo programoje įterpė ir labai įdomų pianistą, Estacio Roberto Kilčiauską, kuris visus gerai nuteikė ne tik savo skambinimu, bet ir savo pastangomis lietuviškai pristatyti savo programą. Jis gabiai paskambino keletą trumpų, malonių ausiai, dalykelių. Kai kuriems jo kūrinėliams pritarė Aras įvairiais mušamaisiais instrumentais.

„Nemuno“ šokėjai dar pašoko Brazilijos šokių „Sequera o Xan“, kur labai mikliais, ritmiškais rankų ir kojų judesiais perdavė šokio mintį.

Pasibaigus programai, R. Šakenienė iškvietė į sceną visas 4 šokėjų grupes ir jų vadovus. ALVUDO atstovai (A. Kirvaitytė ir J. Grigas) įteikė grupių vadovams dr. J. Adomavičiaus „turiningus“ vokus. Grupių vadovai buvo apdovano ti gėlių puokštėmis. Klaipėdos šokėjų grupei „Vėtrungei“, kuri negalėjo atvykti, skirtą voką priėmė Z. Rimkuvienė. Ji perdus dovana „Vėtrungei“.

Po to į sceną buvo pakviesti: ministras J. Nekrošius, V. Smiliuškaitė-Fabianovich, B. Jasaitienė ir J. Budrienė – visi apdovano ti gėlemis. Publika jiems ilgai ir nuosirdžiai plojo, ypač J. Budrienei, organizacinio komiteto pirmininkei.

J. Budrienė dėkojo P. Amerikos ir Lietuvos šokėjams, kurie pradėjo šią šokių šventę, liepos 1 ir 2 d. šokdami miesto centre, o šiandien ją užbaigė Jaunimo centre. Ji taip pat dėkojo žiūrovams, Ritai Šakenienei ir savo bei Violetos Fabianovich, šokių šventės meno vadovės vardu savo vyrams Antanui Budriui ir Eduardo Fabianovich. Ji sakė, kai išgarsite var-

po dūži, ar varpelių skambėjimą, prisiminkite ir šią šokių šventę.

Tada buvo sugiedota „Lietuva brangi“ ir R. Šakenienė kvietė visus į Jaunimo centro kavinę vaisėms.

Taip džiaugsmingai, bet kartu ir su gera dalim nostalgijos šiuo pošventiniu koncertu baigėsi paskutinis šventės renginys. Buvo puiku! Esame dėkingi rengėjams bei šokėjams, puoselėjame viltį, kad ir kita šokių šventė „Jau yra pakeliui!“

Aldona Šmulskienė

JAV LB Kultūros tarybos darbuotojas (iš kairės: pirm. Alė Kėželiene, Liūda Rugienienė (iš Detroito) ir Laima Žiobrienė.

IŠ ARTI IR TOLI

LIETUVIS UNESCO KONFERENCIJOJE

UNESCO šaukiamame Pasaulio inžinerijos mokslo ir pramonės vadovų kongrese, įvyksiančiame 1996 m. liepos mėn. 1-5 d. Paryžiuje, Prancūzijoje, tarpe dalyvaujančių žymiųjų pasaulio mokslininkų ir pramonininkų, yra pakviestas padaryti pranešimą ir lietuvis, prof. dr. Romualdas Kašuba. Lietuvis tos kartos, kuris su pabėgėlių srautu, būdamas vaikas, atsidūrė Vakaruose, kur baigė vidurinį mokslą lietuvių pabėgėlių stovykloje, ir, atvykęs Amerikon, atitarnavęs JAV kariuomenėje, studijavo ir baigė aukštuosius mokslus.

Prof. Romualdas Kašuba Paryžiuje skaitys paskaitą tema „Pilnutinė technologija ir jos pritaikymas pramonės ir švietimo srityse“, kuri taip pat bus atspausdinta UNESCO konferencijų leidiniuose.

Prof. Romualdas Kašuba yra College of Engineering and Engineering Technology Northern Illinois Universiteto dekanas (DeKalb, Illinois). Jis yra baigęs mechanikos inžinerijos mokslus daktaro laipsniu Illinois Universitete, Urbana-Champaign, Illinois, ir keletą metų dirbo erdvės tyrinėjimų pramonėje, įskaitant ir skrydžių į menulių projektus. Jis daugelį metų profesoriauja ir administruoja inžinerių renginių programas. Prof. R. Kašuba yra dalyvavęs įvairiose mokslinėse konferencijose. Taip pat yra parašęs daugelį straipsnių technologijos žurnaluose. 1986 m. prof. R. Kašuba po visuotinio JAV konkurso, kuriame dalyvavo 140 profesorų, buvo pakviestas Northern Illinois Universiteto, ką tik

atidarytai naujai inžinerijos aukštajai mokyklai, dekanu pareigoms. Jo vadovaujamas College of Engineering and Engineering Technology su keturiais fakultetais greitai išaugo iki 1,200 studentų ir tapo žinomu ne vien Amerikoje, bet ir tarptautinėje plotmėje. Prof. Kašubos indėlis pramonės ir švietimo srityse buvo įvertintas pažymėjimais, suteiktais jam Amerikos mechanikos inžinerių sąjungos, Clevelando, Valstijinio Universiteto, NASA, Sigma Xi ir Tau Beta Pi organizacijų. Jis taip pat yra įtrauktas į „Who is Who in America“ sąrašą, kaip vienas iš pasižymėjusių Amerikos mokslininkų.

Prof. Romualdas Kašuba taip pat yra Vytuto Didžiojo Universiteto Kaune ir Kauno Technologijos universiteto senatų narys. Su paskaitomis yra aplankęs daugelį kraštų: Japoniją, Kiniją, Vokietiją, Daniją, Italiją, Australiją, Venezuelą, tuo garsindamas ne tik Amerikos, bet ir Lietuvos vardą. Mums visiems lietuviams ne tik išsivijoje, bet ir Lietuvoje yra džiugu girdėti apie šiuos lietuvių mokslininko pasiekimus.

Prof. Romualdas Kašuba su žmona Nijole gyvena Čikagos vakariname St. Charles priemiestyje. Juodu išaugino, išmokslo ir lietuviškai išauklėjo dvi dukras. Prof. Kašuba yra Akademinių skautų sąjungos filiteris, o Nijolė – aktyviai dalyvauja „Saulutės“ našlaičių globos komitete. Linkime prof. Kašubai ir toliau sėkmingai dirbti mokslo srityje ir savo pasiekimais garsinti ne tik Amerikos, bet ir Lietuvos vardą.

• 1971 m. lapkričio 23 d. komunistinė Kinija tapo lygia teise Jungtinių Tautų nare.